

Notulen concept

Provinciale Staten van Noord-Holland

Datum Statenvergadering	:	8 april 2024
Voorzitter	:	dhr. A.Th.H. van Dijk
Plaatsvervangend voorzitter	:	-
Griffier	:	mw. K. Bolt
Contactpersoon griffie	:	mw. V. Mulder - statengriffie@noord-holland.nl

Aanwezig:

5 mw. M. van Aesch (PvdD), mw. R. Alberts-Oosterbaan (SP), mw. G. Bakker (VVD), dhr. M. Becker (BBB),
dhr. D.J. van den Berg (JA21), mw. L.C.M. Berkvens (D66), mw. G.W. de Boer (PvdA), mw. A. den Boer
(BBB), dhr. J. Boer (VVD), mw. Bouhlei-Lascaris (SP), Statenlid R.I. Bwefar (GL), dhr. R.J. Dekker (FvD),
10 Statenlid W.J. Freeman (GL), Statenlid A. Gielen (GL), dhr. J.P.H.M. van Gilse (VVD), mevrouw. I.M.
Haas (PvdD), mw. M.C.T. ten Ham (PvdA), dhr. M.A. Hanou (PvdD), mw. M.P. van der Helm-
Chandansingh (50PLUS), dhr. J.P. Hollebeek (PvdD), mw. K.M.A. Jansen (D66), dhr. E.B. Kanik (D66),
dhr. A. Karar (PvdA), dhr. M.C.A. Klein (ChristenUnie), mw. W. Koning-Hoeve (CDA), Statenlid P.P.
Korzelijs (GL), Statenlid P.J. Laport (GL), dhr. G.L.J. Leerink (PvdA), dhr. I.J.M. Mantel (JA21), dhr. D.
15 de Moel (PVV), dhr. H.S. Mulder (D66), dhr. R. Nijkamp (BBB), mw. L.G.Y. Ouderkerken (VVD), mw. F.
Oulad Hady (PvdA), mw. M.C.G. Poot (VVD), dhr. N.A.L. Roosendaal (VVD), mw. G.M. de Sain (BBB),
mw. J.M. Schneemann (Volt), mw. I.D. Sijbenga (BBB), dhr. H.J.F.X.P. Stulemeijer (50PLUS), dhr. P.G.
Teeuwen (BBB), dhr. K.J. Terwal (VVD), dhr. R. van Tiggelen (PVV), mw. K. Uiterwijk (JA21), dhr. V.H.
Valk (BBB), dhr. G.J. Vendrig (BBB), dhr. C.H. Vonk (PvdA), Statenlid N.M. van der Waart (GL), dhr. T.
Wagelaar (PvdA), Statenlid M. de Weerd (Volt), Statenlid T.K. van Wijnen (GL), dhr. B.G.P. de Wit
(VVD).

20 **Afwezig:** mw. I.A. Bezaan (PVV), dhr. J. Dessing (FvD), dhr. D.G. Heijnen (CDA).

Agenda

1.	Opening en mededelingen.	Paginanummer: (2)
2.	Vaststelling agenda en regeling van werkzaamheden.	(3)
2.a	Beëdiging en installatie duo-commissielid fractie 50PLUS.	(10)
2.b	Aanwijzing interim Statengriffier provincie Noord-Holland (VD-14).	(10)
2.c	Beëdiging en installatie interim Statengriffier provincie Noord-Holland.	(11)
2.d	Actualiteiten (onder voorbehoud van instemming Provinciale Staten).	(11)
3.	Lijst geheimhouding PS.	(21)
4.	Vaststelling notulen en besluitenlijst van de Statenvergadering van 4 maart 2024.	(22)
5.	Vaststelling Strategische Statenagenda.	(22)
6.	Vaststelling lijst ingekomen stukken.	(23)
7.	Vaststelling voortgangslijst van moties.	(23)
8.	Voorlopig aangemerkt als hamerstuk.	(23)
8.a	Aanwijzen nieuw lid bestuurlijk ambtelijke adviescommissie Paviljoen Welgelegen (VD-13).	(23)
9.	Vragenuur.	(24)
10.	Indien aan de orde: advies GS op motie(s) Vreemd aan de Orde van de Dag.	(30)
11.	Gebundelde stemming van alle motie(s).	(33)
12.	Sluiting	(38)

Opening om 13.33 uur.

25

1. Opening en mededelingen.

30

De **VOORZITTER**: Mag ik de Statenleden verzoeken te gaan zitten? Als de laatste Statenleden ook hun plek weten te vinden in de Statenzaal, dan open ik de vergadering op 8 april. Ik wil u verzoeken om uw mobiele telefoons tijdens de vergadering op stil te zetten, en laat ik dat eerst zelf doen.

35

Natuurlijk welkom aan de Statenleden, aan de leden van Gedeputeerde Staten, ook aan de ambtelijke ondersteuning en het publiek wat wellicht in de zaal of buiten meeluistert.

40

Een bericht van verhindering hebben wij ontvangen van mevrouw Bezaan van de PVV, de heer Heijnen van het CDA en de heer Dessing van Forum voor Democratie. Dus we zijn met tweeënvijftig leden aanwezig vandaag op deze vergadering.

En allereerst wil ik u even toespreken vanaf het spreekgestoelte.

45

Beste Statenleden, dames en heren, er wordt afgelopen tijd veel gediscussieerd in Nederland over polarisatie, over discriminatie. Maar de prijs van vrijheid is hoog en dat weten we. Onder andere dat die prijs zo hoog is, dat herdenken wij jaarlijks met onze Arondéuslezing die ook dit jaar weer zal plaatsvinden. En daarom wil ik vandaag vanaf deze plek een krachtige boodschap uitdragen en een oproep doen aan u, maar ook aan onze inwoners van onze mooie provincie. Sta op tegen haat. Sta op tegen Jodenhaat. En sta op tegen elke vorm van discriminatie.

50

Afgelopen tijd, gelukkig, zijn veel gekozen organen ons in ons land voorgegaan. Ik denk dat het goed is dat wij ons daar als provincie Noord-Holland bij aansluiten. We kunnen het over veel oneens zijn, zeker in deze Statenzaal. Dat is ook een groot goed in onze democratie: dat we het zo nu en dan met elkaar eens zijn en zo nu en dan oneens. Maar een groter goed is nog dat we proberen om samen soms verschillen te overbruggen. Maar er zijn onderwerpen, die zijn zo fundamenteel, daarover verschillen we gelukkig niet van mening. We verzetten ons dan ook tegen elke vorm van antisemitisme en elke vorm van discriminatie. Laten we er ook voor waken dat dit onrecht weer de kop kan opsteken. Laten we ons daar ook samen met hand en tand tegen verzetten.

55

60

De joodse schrijver G.L. Durlacher vond met zijn boek 'Strepen aan de hemel' woorden voor het onbeschrijflijke. Hij schreef dat hij de gruwelijke gebeurtenissen registreerde zonder ze toe te laten tot hart en hoofd. Dat mag ons niet gebeuren. Laten wij opstaan voordat we een grens zijn overschreden. Ik doe daar een beroep op u, Statenleden, en op alle andere aanwezigen. Kijk niet klakkeloos de andere kant op om over te gaan tot de orde van de dag, maar ik vraag u om te waken en te handelen bij elke vorm van haat tegen joden.

65

In het Presidium vandaag sprak u af om samen te komen tot een gemeenschappelijke verklaring tegen Jodenhaat, een verklaring tegen welke vorm van discriminatie ook. Ik juich dat toe en ik zeg u daar dank voor.

70

Een ander punt waar ik vanaf deze plek toch nog even bij wildeilstaan is dat op 12 maart jongstleden Monique de Zwart een dierbare oud-collega van de Statengriffie op 62-jarige leeftijd is overleden. Zij heeft drieënveertig jaar voor de provincie Noord-Holland gewerkt, waarvan ze de laatste twintig jaar werkzaam was bij de Statengriffie. Ze is, ze was, op 1 oktober 2023 met pensioen gegaan. Ze heeft door de jaren heen ons in diverse commissies ondersteund en als onvermoeibare commissiegriffier van verschillende commissies heeft vele voorzitters geholpen de commissievergaderingen in goede banen te leiden. Daar zijn we haar postuum heel dankbaar voor.

75

80

Bij de commissie Bestuur van 18 maart is een minuut stilte gehouden ter de nagedachtenis van Monique. Ik kon daar helaas zelf niet bij zijn vanwege verplichtingen in het buitenland en ik kon daardoor ook niet bij haar uitvaart zijn. Maar ik wil wel heel graag bij deze, mede namens Provinciale Staten en Gedeputeerde Staten mijn condoleances overbrengen naar haar familie, haar dierbaren en allen veel sterkte toewensen.

85

Voor degenen die hier aanwezig zijn en die nog graag iets in het condoleanceboek van Monique willen schrijven, kan dat vandaag nog. U vindt het in de ruimte naast de Antichambre. Dank u wel.

90 Dan kom ik toe aan de mededelingen. Ik heb u zojuist gemeld welke Statenleden afwezig zijn vandaag.

En de andere mededeling is betreffende de aanwijzing van de interim griffier, voordracht VD-14. Er is een wijziging aangebracht in deze voordracht. Dat heeft te maken met de Wet normalisering rechtspositie ambtenaren. Het is noodzakelijk dat wij de griffier aanwijzen en niet meer
95 benoemen. Dus artikel 104 van de Provinciewet is daar ook op aangepast. In het besluit is dus 'het benoemen' aangepast in 'het aanwijzen'. Dat is de wijziging die in voordracht VD-14 is aangebracht.

100 2. Vaststelling agenda en regeling van werkzaamheden.

De **VOORZITTER**: Dan gaan we naar de regeling van de werkzaamheden, het vaststellen van de primus bij de hoofdelijke stemming. Dat doen we op basis van ons Reglement van Orde, artikel 18. Dat is nummer dertien. Mevrouw Sijbenga van de BBB. Mocht het tot een hoofdelijke
105 stemming komen, dan zullen we bij mevrouw Sijbenga aanvangen.

Ik heb u net gemeld dat we dus een gewijzigde voordracht VD-14 hebben. Dat betreft het benoemen van de interim Statengriffier. Die staat bij punt 8.a als voordracht VD-13. Bij mail is aan u gevraagd of u kunt instemmen bij acclamatie, en dat is in dit geval bij punt 2.b en hamerstuk 8.a, met de wijziging die ik zojuist heb medegedeeld in verband met de Wet NRA, uit
110 mijn hoofd gezegd. Kunt u daarmee instemmen? Ik zie instemmend geknik. Dan zal de besluitvorming plaatsvinden bij de betreffende agendapunten. Dat is bij 2.b en uiteindelijk het hamerstuk 8.a.

Actualiteiten. De fractie van de ChristenUnie heeft een verzoek ingediend tot het houden van een actualiteit conform ook weer ons Reglement van Orde, artikel 48. Dat is met als titel Provinciale inzet verkeerssituatie in verband met werkzaamheden brug A7. Het Presidium heeft daar positief op gereageerd en hebben aangegeven dat we dat met acclamatie kunnen vaststellen. Dus we zullen daar niet over gaan stemmen, maar straks zullen wij overgaan tot het houden van de
115 actualiteit.

Er zijn mondelinge vragen ingediend door de fractie van de ChristenUnie inzake de werkzaamheden bij de brug- Sorry, die zullen worden meegenomen in het actualiteitenrondje. De fractie van het CDA in het kader van de realisatie van NNN. De fractie Volt, tekort aan drinkwater. Fractie JA21 inzake feitelijk onjuiste uitspraken van de gemeente Amsterdam over de weigering van het VVGB en de windturbines. De vragen van Volt, die betreffen andere vragen dan de
125 schriftelijke vragen die de BBB over hetzelfde onderwerp heeft ingediend. De mondelinge vragen komen aan de orde bij het vragenuur aan het eind van de vergadering.

Dan kom ik bij de moties Vreemd aan de Orde van de Dag. De fractie van de SP heeft een drietal moties ingediend: Asbest doodt nog steeds; Ook particulieren asbestvrij; en de derde is Pilot provinciaal openbaar vervoer Texel. Ik stel mevrouw Bouhlef in de gelegenheid om deze drie moties Vreemd aan de Orde van de Dag nader toe te lichten.
130

Mevrouw **BOUHLEL-LASCARIS** (SP): Dank u wel, voorzitter. Een gezonde leefomgeving. We hebben hierover gesproken in de commissie van 18 maart. In deze commissie zagen we Statenlid Wagelaar een meter de lucht in schieten van alle complimenten die hij mocht ontvangen van verschillende partijen voor zijn discussienota Een gezonde leefomgeving voor alle Noord-Hollanders. Bij een gezonde leefomgeving hoort geen asbest. Vorige maand heb ik jullie al meegenomen in de feiten dat asbest nog steeds doodt. Over acht maanden moet alle asbest uit
135 Nederland verwijderd zijn. Ons voorstel van vorige maand bracht wat verwarring. Dus heb ik, zoals beloofd, deze aangepast.
140

Lieve Statenleden, als wij voor een echt gezonde leefomgeving willen gaan voor alle Noord-Hollanders hoort daar geen asbest bij. Laten we zorgen dat we dat in ieder geval in Noord-Holland dan ook goed gaan regelen, zodat andere provincies het van ons over kunnen nemen. We hebben
145 een tweetal voorstellen hiervoor.

Het ene voorstel is de aangepaste versie van de vorige maand en hiervan luidt het dictum: roept GS op alles op alles te zetten om alle gebouwen waar de provincie direct of indirect vergunningen voor afgeeft in de provincie Noord-Holland asbestvrij te krijgen; en hiervoor met een overzicht te komen hoe Noord-Holland asbestvrij gaat worden, en gaat over tot de orde van de dag.

Motie Vreemd aan de Orde van de Dag 25-8 april 2024
Asbest doodt nog steeds

Provinciale Staten van Noord-Holland, in vergadering bijeen op 8 april 2024.
Constaterende dat:

- *Er vanaf 01-01-2025 (was 2024) een absoluut verbod en einde termijn om asbest te verwijderen geldt.*
- *Asbest nog veelvuldig voorkomt in de vorm van golfplaatdaken en als afscheiding in stallen bij boerderijen.*
- *Asbestcement na 20 jaar gaat verweren en er dan vezels vrijkomen die ongeneeslijke kanker veroorzaken.*
- *Gedeputeerde Olthof in de commissie leefomgeving (15-02-2024) een fantastische toezegging gedaan heeft met betrekking tot asbest verwijderen bij Tata Steel, namelijk dat hij verzekert dat aanwezige asbest bij Tata Steel verwijderd wordt onder toezicht en volgens de geldende regelgeving. Wat betekent dat eind dit jaar alle asbest verwijderd is op het terrein van Tata Steel.*

Van mening zijnde dat:

- *Bij alle gebouwen in Noord-Holland vóór eind van dit jaar asbest verwijderd dient te zijn.*
- Verzoeken Gedeputeerde Staten:*
- *Alles op alles te zetten om alle gebouwen waar provincie (direct of indirect) vergunningen voor afgeeft in de provincie Noord-Holland asbestvrij te krijgen*
 - *Hiervoor met een overzicht te komen hoe Noord-Holland asbestvrij gaat worden.*

En gaan over tot de orde van de dag.

Ondertekening: Heidi Bouhlef (SP).

Mevrouw **BOUHLEL-LASCARIS** (SP): Het tweede voorstel gaat over het inleveren van asbest voor particulieren, verenigingen, culturele instellingen, maatschappelijk vastgoed, zoals de heer Heijnen het altijd zo mooi noemt. Het verwijderen en, of het inleveren op een veilige manier is voor deze groep vaak onbetaalbaar, waardoor het asbest op een onveilige manier zelf verwijderd wordt en gedumpt wordt in de gewone afvalbakken, met alle gevolgen van dien. Het dictum van dit voorstel luidt dan ook: verzoekt GS gemeenten subsidies te verstrekken, zodat particulieren asbest gratis in kunnen leveren; en om ook sportverenigingen, buurthuizen, culturele instellingen, oftewel maatschappelijk vastgoed, hierin mee te nemen, en gaat over tot de orde van de dag.

Motie Vreemd aan de Orde van de Dag 26-8 april 2024
Ook Particulieren asbestvrij

Provinciale Staten van Noord-Holland, in vergadering bijeen op 8 april 2024.
Constaterende dat:

- *Er vanaf 01-01-2025 (was 2024) een absoluut verbod en einde termijn om asbest te verwijderen geldt.*
- *Asbest nog veelvuldig voorkomt in de vorm van golfplaatdaken of nog achter verwarmingen aanwezig is bij woningen.*
- *Asbestcement na 20 jaar gaat verweren en er dan vezels vrijkomen die ongeneeslijke kanker veroorzaken.*
- *Verwijderen van asbest door een erkend bedrijf kostbaar is.*
- *Afvoeren van asbest duur is waardoor particulieren het veelal "dumpen" in hun eigen afvalcontainer of bij het grofvuil.*

Van mening zijnde dat:

- *Ook particulieren die niet in staat zijn om te betalen voor het verwijderen van asbest door een erkend bedrijf, dit dus zelf gaan doen, verdienen om asbest op een veilige manier af te voeren;*

Verzoeken Gedeputeerde Staten:

- Gemeenten subsidies te verstrekken zodat particulieren asbest gratis in kunnen leveren.
- Om ook sportverenigingen, buurthuizen, culturele instellingen en maatschappelijk vastgoed hierin mee te nemen.

En gaan over tot de orde van de dag.

Ondertekening: Heidi Bouhlef (SP).

Mevrouw **BOUHLEL-LASCARIS** (SP): Bij een gezonde leefomgeving hoort ook openbaar vervoer. Wij pleiten daar al langer voor. En onder andere de BBB heeft in haar verkiezingsprogramma staan, en dan citeer ik even een stukje uit hun programma: "Versterking van openbaar vervoer in stad en streek is het devies. Door de juiste stimulans kan de provincie verduurzaming van mobiliteit faciliteren." En verderop in hun programma benoemen ze nog eens dat openbaar vervoer goed moet zijn in Noord-Holland. Ook 50PLUS wil gratis openbaar vervoer voor 65-plussers. De Partij voor de Dieren maakt zich hard voor meer investeringen in fietsinfrastructuur en ov in plaats van asfalt. D66 heeft een speerpunt in hun programma staan: "Het ov dient op meer plekken een volwaardig alternatief te zijn voor de auto. Daarom zetten we in op uitbreiding en verbetering van ov-knooppunten." GroenLinks-PvdA Kamerlid Habtamu kwam 13 maart met een initiatiefvoorstel om in iedere provincie een eigen ov-bedrijf op te zetten. Hij zei: "Zeker in het landelijk gebied moet iedereen met de trein en bus kunnen reizen zonder lang op een aansluiting te hoeven wachten of grote omwegen te moeten maken. Daarom willen wij provincies de mogelijkheid geven om een eigen ov-bedrijf op te richten. Zo zorgen we ervoor dat het openbaar vervoer betrouwbaar en betaalbaar blijft." Dat klonk ons nogal bekend in de oren. Wij hebben hier in deze provincie eerder al een voorstel ingediend. Vandaag ga ik deze opnieuw indienen en ga ervan uit dat we in ieder geval op steun van de genoemde partijen kunnen rekenen. Dit voorstel zet in om een pilot te starten op Texel en zodra het kan deze uit te rollen over de rest van Noord-Holland. Het dictum hiervan is: verzoekt GS een pilot te ontwikkelen om het openbaar vervoer volledig in provinciale handen en beheer te nemen, met als kernpunt toegankelijkheid en flexibiliteit voor de toeristen, maar als uitgangspunt voor de inwoners. Deze pilot moet de kans krijgen en daarom minimaal een aantal jaar lopen. Wanneer de pilot goed loopt, deze uitrollen over de rest van Noord-Holland, en gaat over tot de orde van de dag. Dank u wel. Ik heb hier de drie moties.

Motie Vreemd aan de Orde van de Dag 27-8 april 2024

Pilot Provinciaal openbaar vervoer Texel

Provinciale Staten van Noord-Holland, in vergadering bijeen op 8 april 2024.

Constaterende dat:

- Het openbaar vervoer op Texel veel ten wenssen overlaat;
- Er met de Texelhopper verschillende ongevallen zijn veroorzaakt;
- Er geen bussen rijden wanneer de veerboot extra afvaarten inzet;
- Het openbaar vervoer door komst van de Texelhopper onaantrekkelijker is geworden;
- Het openbaar vervoer door komst gevaarlijker is geworden;
- De verkeersdruk steeds meer toeneemt;
- Er nog steeds gestrande toeristen zijn omdat zij geen idee hebben hoe het systeem werkt.

Van mening zijnde dat:

- Dit het perfecte gebied is door de verschillende vervoerders om een eensluidende oplossing te bieden;
- De inwoners niet afhankelijk moeten zijn van investeerders of ondernemers om op tijd op hun werk of afspraak te kunnen komen met openbaar vervoer;
- Er op iedere boot een bus zou moeten rijden;
- Het project Texelhopper gefaald heeft;
- Het openbaar vervoer volledig aan de markt over gelaten is;
- Texelaars geen recht van spreken hebben over hun openbaar vervoer maar dat er wel naar directeurs van grote vakantieparken wordt geluisterd;
- Het werken als chauffeur net zo populair zou moeten zijn als het werken voor de TESO.

Verzoeken Gedeputeerde Staten:

- Een pilot te ontwikkelen om het openbaar vervoer volledig in Provinciale handen en beheer te nemen. Met als kernpunt toegankelijkheid en flexibiliteit voor de toeristen, maar als uitgangspunt voor de inwoners. Deze pilot moet de kans krijgen en daarom minimaal

drie jaar lopen om een goede analyse te kunnen maken. Wanneer de pilot goed verloopt op Texel, de pilot verder uit te rollen over de rest van Noord-Holland. En gaan over tot de orde van de dag.

270 *Ondertekening: Heidi Bouhlef (SP).*

De **VOORZITTER**: Ja, dank u wel. Alle drie voorzien van een handtekening en maken onderdeel uit van onze beraadslagingen.

275 De volgende zijn drie moties Vreemd, titel Opvang voor vluchtelingen, Noord-Hollands lobbyregister en PPLG, wat kan wel?, ingediend door Volt en zal worden toegelicht door Statenlid De Weerd.

280 Statenlid **DE WEERDT** (Volt): Dank u wel voor het woord, voorzitter. Om te beginnen, we gaan drie moties Vreemd indienen, waarvan ik er twee ga toelichten en mijn collega-Statenlid mevrouw Schneemann zal de derde toelichten.

285 Allereerst wil ik graag beginnen over de agenda's van de Statenvergadering, want onze fractie is ook allereerst echt bezorgd dat wij vrij lege Statenagenda's hebben. Ook vandaag staat er maar één besluitpunt op de agenda. Daarom voelen wij ons vaak ook genoodzaakt om te gaan zoeken naar andere instrumenten om het een en ander voor elkaar te krijgen in de provincie. Zo hebben we dit in het Presidium al kenbaar gemaakt, maar ik vind het toch belangrijk om het ook hier nog eventjes kenbaar te maken.

290 Over de moties Vreemd. Onze fractie vindt het heel belangrijk dat we genoeg opvanglocaties hebben voor asielzoekers door bijvoorbeeld leegstaande kantoorpanden om te turnen. We zijn daarom ook blij dat gedeputeerde Rommel in de commissie van 18 maart heeft toegezegd om nader te onderzoeken welke leegstaande kantoorpanden gebruikt kunnen worden voor woonvoorzieningen. We willen dit onderzoek specifiek gaan richten op woonvoorzieningen voor vluchtelingen. Dus daarom dienen we hem in en verzoeken we Gedeputeerde Staten om te inventariseren welke leegstaande kantoorpanden kansrijk zijn voor ombouw naar (tijdelijke) huisvesting, te onderzoeken welke panden kansrijk zijn specifiek voor vluchtelingenopvang en de resultaten voor de bespreking van het volkshuisvestingsprogramma aan Provinciale Staten terug te koppelen.

300

Motie Vreemd aan de Orde van de Dag 28-8 april 2024
Opvang voor vluchtelingen

Provinciale Staten van Noord-Holland, in vergadering bijeen op 8 april 2024.

305 *Constaterende dat:*

- *De coalitiepartijen een aanpak heeft om leegstaande (kantoor)panden om te bouwen tot (tijdelijke) woningen;*
- *Dat in Noord-Holland meer kantoren leeg staan dan gezond is;*
- *Kantoren relatief snel omgebouwd kunnen worden tot woningen.*
- 310 • *Het aantal vluchtelingen door geopolitieke spanningen en klimaatverandering in de toekomst niet ophoudt.*

Overwegende dat:

- *De provincie met de komst van de spreidingswet een grotere rol heeft in de asielopvang;*
- *De provincie met het wetsvoorstel Wet Versterking regie volkshuisvesting een meer sturende rol heeft in de woningbouw.*
- 315 • *De provincie werkt aan een volkshuisvestingsprogramma.*
- *In de provincie nog veel (tijdelijke) huisvesting voor vluchtelingen moet komen.*
- *Niet elk leeg kantoorpand geschikt is voor ombouwen tot (tijdelijke) huisvesting.*

Verzoeken Gedeputeerde Staten:

- 320 • *Te inventariseren welke leegstaande kantoorpanden kansrijk zijn voor ombouw naar (tijdelijke) huisvesting;*
- *Te onderzoeken welke panden kansrijk zijn voor vluchtelingenopvang;*
- *De resultaten vóór de bespreking van het volkshuisvestingsprogramma aan PS terug te koppelen.*

325 *En gaan over tot de orde van de dag.*

Ondertekening: Maik de Weerdt (Volt) en Michel Klein (ChristenUnie).

De **VOORZITTER**: Dank u wel. Die maakt onderdeel uit van onze beraadslagingen.

330

Statenlid **DE WEERDT** (Volt): Dank u wel. Dan vervolgens de tweede motie Vreemd. Deze komt ook niet helemaal uit de lucht vallen. De motie over het lobbyregister is geïnspireerd door de provinciale werkgroep Inwonersparticipatie, want daar komt ook participatie door belangengroepen regelmatig aan het licht. Maar vooral ook de leden van de werkgroep Inwonersparticipatie zien het nut en noodzaak van contact met belangengroepen echt wel in, want het past ook in de Nederlandse poldercultuur. We kunnen het bestuur helaas in deze gesprekken niet volgen. Dat willen we met deze motie wel gaan regelen. Wel kunnen we gelukkig de agenda's van de bestuursleden inzien. Daar zijn we ook ontzettend blij mee. Maar lobby is nou eenmaal wat subtieler. Het gaat over belafspraken en het gaat over contact met lobbyisten bij binnen- en buitenlandse bezoeken. De Ierse overheid gebruikt goede classificaties voor wat een belangengroep is, waar wij van denken dat die ook hier in de provincie Noord-Holland van nut kan zijn. Denk aan organisaties die staan voor een bepaald thema. Of organisaties die opkomen voor een bepaalde doelgroep. Dit voorstel is bedoeld om zonder al te veel werk de onderwerpen van gesprekken van de collegeleden met de belangengroepen inzichtelijk te krijgen. Dus nogmaals, zonder al te veel werk, dat is echt het uitgangspunt van de motie. Het dictum van de motie luidt: Provinciale Staten verzoeken Gedeputeerde Staten om wekelijks achteraf openbaar te maken met welke belangengroepen de gedeputeerden hebben gepraat, en dat gebaseerd op de classificatie van de belangenbehartiging van de Ierse overheid. Er staat ook een link in de motie. Het onderwerp van ieder gesprek in het overzicht kort te lichten in ongeveer een zin en deze lijst toegankelijk te maken voor publiek via de officiële website van de provincie, en gaan over tot de orde van de dag.

340

345
Motie Vreemd aan de Orde van de Dag 29-8 april 2024
Noord-Hollands lobbyregister

355

Provinciale Staten van Noord-Holland, in vergadering bijeen op 8 april 2024.

Constaterende dat:

- *De coalitie de ambitie heeft om het vertrouwen van de Noord-Hollandse bevolking in de provinciale overheid te versterken;*
- 360 • *Dat de provincie voornemens is om met veel partners in gesprek te gaan om de ambities uit 'Verbindend vooruit!' om te zetten in beleid;*
- *De provincie Noord-Holland het laagste van alle provincies beoordeeld is in het onderzoek uitgevoerd door de Volkskrant en de Open State Foundation;*
- *De agenda's van Gedeputeerde Staten reeds vrij in te zien zijn.*

365

Overwegende dat:

- *Transparantie en openheid van essentieel belang zijn voor het vertrouwen in burger en in de politieke besluitvorming;*
- *Lobbyactiviteiten een belangrijk onderdeel zijn van het democratisch proces;*
- *Er incidenten zijn geweest die het vertrouwen in de politiek in Noord-Holland heeft geschaad;*
- 370 • *Meer transparantie over gesprekken van Gedeputeerde Staten met belangengroepen een positieve stap is naar een open en eerlijk bestuur en daardoor het vertrouwen in de politiek bevordert.*

Verzoeken Gedeputeerde Staten:

375

- *Om wekelijks, achteraf, openbaar te maken met welke belangengroepen Gedeputeerden hebben gepraat gebaseerd op de classificatie van belangenbehartiging van de Ierse overheid;*
- *Het onderwerp van ieder gesprek in dit overzicht kort toe te lichten*
- *Deze lijst toegankelijk te maken voor het publiek via de officiële website van de provincie.*

380

En gaan over tot de orde van de dag.

Ondertekening: Maik de Weerdt (Volt) en Jaap Hollebeek (Partij voor de Dieren)

De **VOORZITTER**: Ook deze is ondertekend en maakt onderdeel uit van de beraadslagingen.

De laatste motie Vreemd zal worden ingediend door D66. De titel Voldoende en betrouwbaar drinkwater is niet meer vanzelfsprekend. Mevrouw Jansen. [...] Er komt er nog eentje? In mijn lijstje stond dat alle drie door Statenlid De Weerdt zouden worden toegelicht. Maar mevrouw Schneemann gaat PPLG – wat kan wel toelichten.

Mevrouw **SCHNEEMANN** (Volt): Dank, voorzitter. Tijdens de afgelopen commissievergadering Landelijk Gebied deelde een groot deel van de partijen hier hetzelfde gevoel: teleurstelling over de weinige voortgang en de onduidelijkheid die wordt geboekt in het PPLG. Waar de NNN-doelstelling tijdens een technische briefing zomaar leek te vervagen, gaf ons gedeputeerde een verklaring voor het gebrek aan deze progressie: het Rijk. Want het Rijk geeft geen duidelijkheid en geeft geen geld. Tegelijkertijd is het ontzettend belangrijk dat we wel door blijven gaan, want boeren vragen al jaren om duidelijkheid en het is ontzettend belangrijk dat we onze natuur gaan herstellen. Daarom willen we kijken naar wat er wel kan.

Welke doelen kunnen we al behalen? Welk geld kunnen we uit provinciale middelen halen? En natuurlijk, welke Europese subsidies kunnen we aanvragen en inzetten om het PPLG doorgang te laten vinden? Hoewel het bestuur dit hopelijk al doet of zou moeten doen, merken wij dat er nog te weinig duidelijkheid is over het PPLG. Daarom dienen we vandaag, samen met D66, de volgende motie Vreemd in, met het dictum: verzoekt Gedeputeerde Staten inzichtelijk te maken welke PPLG-maatregelen en instrumenten geen geld kosten en daarover aan PS terug te koppelen, inzichtelijk te maken welke Europese subsidies gebruikt kunnen gaan worden als alternatief voor rijksmiddelen en inzichtelijk te maken welke andere mogelijkheden er zijn, zodat duidelijk wordt wat er wel kan binnen de PPLG-doelen om de doelstellingen te behalen. Dank u wel.

Motie Vreemd aan de Orde van de Dag 30-8 april 2024
PPLG - Wat kan wel

Provinciale Staten van Noord-Holland, in vergadering bijeen op 8 april 2024.

Constaterende dat:

- *Het PPLG weinig progressie boekt;*
- *De NNN-doelstelling van 2027 al losgelaten lijkt te zijn;*
- *De opgaven voor onze landbouw, natuur en waterkwaliteit groot zijn, ook vanuit financieel oogpunt;*
- *Er slechts 12 miljoen euro beschikbaar is gesteld door het Rijk voor de eerste projecten.*

Overwegende dat:

- *Provincies zoals Overijssel en Utrecht wel voortgang boeken in het PPLG;*
- *Provinciale Staten op 4 maart heeft, uitgesproken dat de urgentie voor het in samenhang behalen van de doelen zoals gesteld in het PPLG groot is;*
- *Het onwaarschijnlijk is dat er op korte termijn duidelijkheid komt over een substantieel bedrag voor besteding aan het Landelijk Gebied;*
- *Er ook andere financieringsmogelijkheden zijn om doelen te bereiken, bijvoorbeeld door middel van Europese subsidies of provinciale middelen;*
- *Niet alle doelen afhankelijk zijn van financiering.*

Verzoeken Gedeputeerde Staten:

- *Inzichtelijk te maken welke PPLG-maatregelen en instrumenten geen geld kosten, en daarover aan PS terug te koppelen;*
- *Daarnaast inzichtelijk te maken welke Europese subsidies gebruikt kunnen worden als alternatief voor Rijksmiddelen;*
- *Tenslotte inzichtelijk te maken welke andere mogelijkheden er zijn, zodat duidelijk wordt wat er wel kan binnen de PPLG-doelen, om doelstellingen te bereiken.*

En gaan over tot de orde van de dag.

Ondertekening: Julia Schneemann (Volt) en Sijmen Mulder (D66).

De **VOORZITTER**: Dank u wel. Deze is ook ondertekend, maakt dus onderdeel uit van de beraadslagingen.

Dan komen we nu tot de laatste. Dat is de motie Voldoende betrouwbaar drinkwater is niet meer vanzelfsprekend. Die heb ik nu op mijn lijstje staan. [...] U gaat geen motie indienen? Dan geef ik het woord aan de heer Van den Berg van JA21.

Dat is een verstrooide professor.

De heer **VAN DEN BERG** (JA21): Ik ben blij dat ik het eindelijk eens een keer goed heb, voorzitter. Dank u wel.

Beste Statenleden, inwoners van onze provincie, mobiliteit is in goede handen bij JA21. Wij hebben daar de volste aandacht voor. Zodoende zaten wij in de fractie even te bedenken hoe wij daar nou verder gestalte aan kunnen geven. Wij keken naar het coalitieakkoord en dit was een van de punten waar wij dan toch wel tevreden mee zijn: de aanleg van de verbindingsweg A8-A9. Er is tenslotte een grote behoefte aan mobiliteit in de regio. We hebben veel wensen voor de kop van Noord-Holland. Dus dit leek ons een uitstekende mogelijkheid om eens te bespreken hoe we die financiering voor die verbindingsweg nou echt gaan krijgen. Er is tenslotte een nieuwe samenstelling in de Tweede Kamer sinds afgelopen november, die een ander standpunt heeft op dit specifieke punt. En laat het nou net in het coalitieakkoord voorkomen dat deze coalitie zich zal inspannen om financiering te verkrijgen bij het Rijk voor die genoemde verbindingsweg.

Dan wil ik vooral even mijn dank uitspreken aan Ivo Mantel en Cynthia Gordijn, die veel van het werk hebben gedaan. Maar gezien Cynthia een duo-commissielid is, kan ze hier niet staan.

Dan rond ik af met het dictum: Wij roepen Gedeputeerde Staten op om zich actief in te spannen voor het verkrijgen van de benodigde financiering voor de verbinding A8-A9 en de noodzaak van deze verbindingsweg onderstreept bij de formatiegesprekken voor een nieuw te vormen kabinet. En Provinciale Staten te informeren over de voortgang, en gaan over tot de orde van de dag.

**Motie Vreemd aan de Orde van de Dag 31-8 april 2024
Inzetten op landelijke financiering verbinding A8-A9**

Provinciale Staten van Noord-Holland, in vergadering bijeen op 8 april 2024.

Constaterende dat:

- Er na de Tweede Kamerverkiezingen van november 2023 een nieuwe zetelverdeling is met gewijzigde meerderheden op verschillende dossiers, zoals de aanleg van infrastructuur;*
- De formatiegesprekken naar aanleiding van deze uitslag momenteel gaande zijn.*

Overwegende dat:

- Het coalitieakkoord in de Provincie Noord-Holland benoemt dat de coalitie de komende periode inzet op het verkrijgen van financiering vanuit het Rijk en andere partners voor het ontwikkelde Landschapsplan, wat ten grondslag ligt aan de aanleg van de verbinding A8-49;*
- De provincie Noord-Holland momenteel niet beschikt over afdoende financiering voor de zelfstandige uitvoering van het Landschapsplan.*

Verzoeken Gedeputeerde Staten:

- Om zich actief in te spannen voor het verkrijgen van de benodigde financiering voor de verbinding A8-49 en de noodzaak van deze verbindingsweg onderstreept bij de formatiegesprekken voor een nieuw te vormen kabinet;*
- Provinciale Staten te informeren over de voortgang.*

En gaan over tot de orde van de dag.

Ondertekening: Daniël van den Berg (JA21), Willemien Koning-Hoeve (CDA) en Anneke van der Helm-Chandansingh (50PLUS).

De **VOORZITTER**: Dank u wel. En daarmee maakt deze motie onderdeel uit van de beraadslagingen.

Zijn er nog andere fracties die een motie Vreemd aan de Orde van de Dag willen indienen? Dat is de meest veilige vraag op dit moment die je kan stellen. Maar, ja, nee, dank. Dan zal stemming over de moties plaatsvinden aan het einde van de vergadering.

Dan heb ik een vraag of u kunt instemmen met de agenda zoals die voorligt? Als dat zo is, dan is die agenda verder vastgesteld conform het Presidium heeft besloten.

De agenda is ongewijzigd vastgesteld.

De **VOORZITTER**: En voordat ik dan verder ga naar het volgende onderwerp, wilde ik ook nog de mededeling doen dat ik het fijn vind, mevrouw Van der Helm, dat u weer terug bent in ons midden. Ja.

[Tafelgeroffel]

2.a Beëdiging en installatie duo-commissielid fractie 50PLUS.

De **VOORZITTER**: Dan ga ik nu over tot het beëdigen en installeren van het duo-commissielid van de fractie van 50PLUS. Vanwege tijdelijke Statenlidmaatschap heeft de heer Faassen mevrouw Van der Helm vervangen en daarmee was zijn duo-commissielidmaatschap komen te vallen. Hij dient derhalve opnieuw de belofte in mijn handen af te gaan leggen.

Ik verzoek de heer Faassen naar voren te komen in het midden van de zaal en ik verzoek allen te gaan staan.

De heer Faassen vroeg aan mij: dit is de derde keer, kun je het wat luchtig houden? Ik zeg: nou. We hebben in ieder geval afgesproken dat pas na het installeren van de interim griffier, het aanwijzen van de interim griffier, we even de gelegenheid zullen bieden om ook de heer Faassen voor de derde keer te feliciteren. Ik heb aangegeven dat het niet is omdat we u niet vertrouwen, maar omdat we dit wettelijk verplicht zijn. Ik ga u dus ook thans in de gelegenheid stellen om de verklaring en belofte in mijn handen af te leggen. Ik verzoek u straks, als ik uw naam noem, uit te spreken de woorden "dat verklaar en beloof ik". Dan ga ik eerst de formule van de verklaring en de belofte voorlezen.

Ik verklaar dat ik, om tot lid van een commissie van Provinciale Staten benoemd te worden, rechtstreeks noch middellijk onder welke naam of voorwendsel ook enige gift of gunst heb gegeven of beloofd. Ik verklaar en beloof dat ik, om iets in dit ambt te doen of te laten, rechtstreeks noch middellijk enig geschenk of enige belofte heb aangenomen of zal aannemen. Ik beloof dat ik getrouw zal zijn aan de Grondwet, dat ik de wetten zal nakomen en dat ik mijn plichten als lid van een commissie van Provinciale Staten naar eer en geweten zal vervullen.

De heer Faassen.

De heer **FAASSEN** (50PLUS): Dat verklaar en beloof ik.

De **VOORZITTER**: Dan wens ik u wederom heel veel succes en geluk toe in uw duo-commissielidmaatschap. Ik dank u natuurlijk voor uw werkzaamheden als tijdelijk Statenlid. U krijgt alvast van mij een bosje bloemen, ik feliciteer u en daarna zal ik, als ik de interim griffier heb aangewezen, even kort schorsen om beiden te kunnen feliciteren.

[Applaus]

2.b Aanwijzing interim Statengriffier provincie Noord-Holland (VD-14).

De **VOORZITTER**: Aan de orde is nu de beëdiging van de heer Van Dam als interim Statengriffier van de provincie Noord-Holland. Ik verzoek ook heer Van Dam naar voren te komen en in het midden van de zaal te gaan staan.

Meneer Van Dam, de Werkgeverscommissie heeft u voorgedragen om per 1 mei 2024 onze interim Statengriffier te worden. Bij de vaststelling van de agenda hebben de Staten ingestemd om dat bij acclamatie te gaan doen. Daarmee is dan ook het besluit behorende bij uw voordracht VD-14 aangenomen en bent u aangewezen als interim Statengriffier van de provincie Noord-Holland.

2.c Beëdiging en installatie interim Statengriffier provincie Noord-Holland.

565 De **VOORZITTER**: Aan de orde is nu uw beëdiging. Ik ga u thans ook in de gelegenheid stellen om de verklaring en de belofte in mijn handen af te leggen. Straks, als ik uw naam noem, dat u uitspreekt de woorden "dat verklaar en beloof ik". Maar ook hier zal ik eerst de formule van de verklaring en de belofte voorlezen.

570 Ik verklaar dat ik, om tot interim griffier van Provinciale Staten benoemd te worden, rechtstreeks noch middellijk onder welke naam of welk voorwendsel ook, enige gift of gunst heb gegeven of beloofd. Ik verklaar en beloof dat ik, om iets in dit ambt te doen of te laten, rechtstreeks nog noch middellijk enig geschenk of enige belofte heb aangenomen of zal aannemen. Ik beloof dat ik getrouw zal zijn aan de Grondwet, dat ik de wetten zal nakomen dat ik mijn plichten als
575 interim griffier van Provinciale Staten naar eer en geweten zal vervullen.

De heer Van Dam.

580 De heer **VAN DAM**: Dat verklaar en beloof ik.

De **VOORZITTER**: Van harte gefeliciteerd met uw nieuwe functie. Ik wens u veel geluk, veel werkplezier. Ja, dan ga ik nu over om u officieel te feliciteren met een bosje bloemen. Daarna schors ik even de vergadering, zodat ook de Statenleden u kunnen feliciteren, net als de heer Faassen.

585 *[Applaus]*

De **VOORZITTER**: Ik schors de vergadering.

590 *Schorsing 14.01 tot 14.08 uur.*

2.d Actualiteiten (onder voorbehoud van instemming Provinciale Staten).

Actualiteit Provinciale inzet verkeerssituatie in verband met werkzaamheden brug A7.
595

De **VOORZITTER**: Mag ik alle Statenleden verzoeken te gaan zitten, zodat we de vergadering kunnen heropenen? We zijn toegekomen aan agendapunt 2.d. Dat zijn de actualiteiten. Zoals u weet, hebben de fracties van de ChristenUnie, D66 en het CDA het verzoek tot het houden van een actualiteit ingediend met als titel Provinciale inzet verkeerssituatie in verband met de
600 werkzaamheden van de brug A7.

Even nog voor de huishoudelijke regels. De actualiteit duurt ongeveer zestig minuutjes. We hebben, zoals u weet, voor iedere aangemelde spreker drie minuten spreektijd, Gedeputeerde Staten kan daarop reageren, vijftien minuten. Bij interrupties loopt die door, bij de
605 beantwoording van interrupties en bij het voorlezen van het dictum bij eventueel ingediende moties zal de tijd worden stopgezet.

Een aantal sprekers hebben zich gemeld. Namens de indieners, de heer Klein van de ChristenUnie, de heer Kanink van D66, de heer Heijnen van het CDA. Die is afwezig. Mevrouw Koning, gaat u- Ja, u gaat de heer Heijnen vervangen. Dan heb ik als overige sprekers mevrouw De Boer van de PvdA, de heer Den Boer van de BBB, de heer Boer van de VVD, de heer van Tiggelen van de PVV, de heer Hollebeek van de Partij voor de Dieren, Statenlid De Weerd van Volt, mevrouw Koning-Hoeve van het CDA. Zij zal de plek van de heer Heijnen overnemen. Mevrouw Bouhrel van de SP, Statenlid Freeman van GroenLinks, de heer Stulemeijer van 50PLUS.
610
615 Maar dan geef ik als eerste de heer Klein van de ChristenUnie de gelegenheid om de actualiteit aan de orde te stellen, en daarna de mede-indieners de heer Kanik en mevrouw Koning.

Eerste termijn Provinciale Staten

620 De heer **KLEIN** (CU): Ja, dank u wel, meneer de voorzitter. Sinds afgelopen vrijdag is de brug van de A7 bij Purmerend voor een periode van vijf maanden deels afgesloten. Hoewel het vanochtend

gelukkig meeviel met de overlast, verwacht Rijkswaterstaat grote hinder en forse extra reistijd en een deel van het verkeer zal zich verspreiden over kleinere wegen in de omgeving. De ChristenUnie maakt zich zorgen over de veiligheidsrisico's voor fietsers en voetgangers door het extra sluipverkeer, de overlast voor inwoners die wonen langs alternatieve routes en het gebrek aan extra openbaar vervoer. En uit de eerdere beantwoording van schriftelijke vragen die het CDA heeft gesteld, blijkt dat de provincie slechts een beperkte rol heeft gespeeld bij het maken van de plannen om de overlast te beperken.

Tegelijkertijd zien wij dat die plannen op veel punten nog vaag zijn of te wensen overlaten. Er komen bijvoorbeeld geen extra of langere treinen, het aantal bussen wordt afgeschaald, zodat ze op tijd kunnen blijven rijden, hoopt de vervoerder, en de website voor de NS-kortingskaart die was beloofd, kwam afgelopen vrijdag, op de dag dat de afsluitingen begonnen, in de lucht.

De ChristenUnie is nogal verbaasd over de afwachtende rol die de provincie heeft gekozen op dit onderwerp. Ik herinner me twee jaar geleden dat alles uit de kast werd gehaald voor het verkeersmanagement rondom de Formule 1. Onder stoom en kokend water konden extra treinen worden geregeld, fietsverhuur vanaf grote parkeerplaatsen, extra bussen, extra perrons opgehangen vanaf station Haarlem. Zandvoort zou zelfs een voorbeeld zijn voor Parijs, de Olympische Spelen. En nu gaat het over vijf maanden overlast voor een kwart van onze inwoners en nu geeft de provincie aan dat ze het belang van extra ov onder de aandacht hebben gebracht, maar het resultaat is nul.

We hebben een aantal vragen aan GS over de inzet van Noord-Holland. Ze komen er, kort gezegd, op neer: gaat u de overlast monitoren? Kunt u meer doen om het ov te versterken? Specifiek, ziet u kans om de goede contacten die u heeft met de NS te gebruiken om alsnog te zorgen voor enkele extra verbindingen, zoals bijvoorbeeld treinen die aansluiten op de late en vroege diensten in het Dijklander Ziekenhuis.

En aan mijn collega's stel ik de vraag: wat vindt u van de uitkomst van de provinciale inzet voor extra ov? En bent u het met ons eens dat de provincie op dit thema een actievere rol moet spelen? Dank u wel.

De **VOORZITTER**: Dank u wel. Dan geef ik het woord aan de heer Kanik van D66.

De heer **KANIK** (D66): Voorzitter, D66 kan zich helemaal aansluiten bij de bijdrage die de heer Klein zojuist heeft gedaan. Maar we hebben ook nog iets extra's. We hebben gehoord de zin "Ga niet eerder van huis, want dan sluit je alleen maar eerder aan in de file". Dat waren enkele weken geleden de woorden van de ambtenaren die de webinar over de werkzaamheden aan de A7 verzorgden. Dat cruciale zinnetje, dat ik tijdens die webinar hoorde, is de reden dat D66 deze actualiteit mede heeft aangevraagd. Nu was er vanochtend nog niet zoveel aan de hand, maar één zwaluw betekent nog geen zomer.

Voor scholen, kinderdagverblijven en ziekenhuizen is het essentieel dat personeel op tijd op het werk komt, omdat anders het onderwijs en de zorg in gevaar komt. Juist deze doelgroepen zijn over het hoofd gezien bij het verlenen van de ontheffingen. Natuurlijk begrijpt onze fractie het mantra "Reis niet, reis anders, reis samen", dat Rijkswaterstaat verkondigd. Ook hebben begrip voor de vele afsluitingen die zijn gedaan om sluipverkeer te voorkomen. Maar voor D66 is het cruciaal dat de zorg en het onderwijs ook tijdens de werkzaamheden normaal doorgang kunnen vinden. En dat is straks, als de files wel toenemen, in gevaar.

Het lijkt erop dat het beleid van de wegafsluitingen erop gericht is om vooral het verkeer over de A7 richting Amsterdam en terug te verminderen, maar de effecten zijn soms juist het tegenovergestelde. Van de doelgroepen die ik noemde, gaat een groot gedeelte niet van of naar Amsterdam. Leraren en personeel van kinderdagverblijven en ziekenhuizen wonen veelal in de regio, maar niet in de wijk waar hun werkplek is gevestigd. Omdat ze niet in de lijst met ontheffingen staan, niet thuis kunnen werken en het ov in de regio veelal op forensen naar Amsterdam is gericht en niet op de regio zelf, worden zij toch gedwongen om de A7 op te gaan. Daarom hebben de afsluitingen voor hen niet het gewenste effect om verkeer over de A7 te verminderen, maar komen ze juist op die A7 terecht en kunnen ze vervolgens te laat op hun werk komen. Een effect hiervan is bijvoorbeeld dat kinderen niet het onderwijs krijgen die ze horen te

krijgen, omdat leraren niet op tijd op school kunnen zijn. De school in de Beemster wisten tot voor kort niet of ze überhaupt open konden, omdat bijna geen leraar in de buurt woont en ze geen ontheffingen kregen. Gelukkig is de gemeente Purmerend op tijd wakker geworden en heeft ze een noodontheffing verstrekt. Mijn vraag aan de gedeputeerde is dan ook of hij met
685 Rijkswaterstaat en de gemeenten in gesprek wil gaan om dit voor al de beroepen die ik heb genoemd op te laten nemen in de lijst met ontheffingen, zodat ziekenhuizen, scholen en kinderdagverblijven ook tijdens de werkzaamheden hun taken zo goed mogelijk kunnen uitvoeren. Tot zover mijn eerste termijn, voorzitter.

690 De **VOORZITTER**: Dank u wel. Dan geef ik het woord aan mevrouw Koning van het CDA.

Mevrouw **KONING-HOEVE** (CDA): Voorzitter, zoals u weet heeft het CDA in november vorig jaar zorgen geuit over de werkzaamheden aan de A7 via een aantal schriftelijke vragen. De ernstige beperkingen van de bereikbaarheid van het noordelijk deel van de provincie is problematisch, ondanks dat er door veel partijen is samengewerkt om de overlast zoveel mogelijk te beperken. Compliment in dit opzicht voor de Westfriese Bedrijvengroep die zich daar bijzonder sterk voor heeft ingezet. Maar er zijn cruciale beroepen die deze weg gewoon nodig hebben.

700 Naast de bereikbaarheid zijn er zorgen over de veiligheid. Door deze situatie ontstaan de nodige risico's voor alle weggebruikers, zeker voor de meest kwetsbare groep, zoals fietsers en voetgangers. Welke opschalingsmogelijkheden heeft GS als het sluipverkeer ernstig toeneemt?

Voorzitter, het viel ons op dat GS in antwoorden op de schriftelijke vragen aangaf een beperkte rol te zien voor zichzelf. De A7 is een rijksweg en de provincie komt pas in de benen als daarom
705 gevraagd wordt. Voorzitter, die houding vinden wij teleurstellend. Onze regio's Waterland en West-Friesland komen in de knel en zij mogen een provinciale overheid verwachten die voor hen opkomt in Den Haag, bijvoorbeeld door in te zetten op meer treinen op het traject. Hoe ziet GS hun eigen rol ook in toekomstige trajecten als er andere viaducten en bruggen worden vervangen? Ook vragen wij ons af of de overheden alle aspecten wel genoeg doordacht hebben.
710 Hoe zit het namelijk met de incidentele omleidingen via Amsterdam? Een voorbeeld hiervan is de Houtribdijk van Enkhuizen naar Lelystad. Deze dijk wordt regelmatig afgesloten als er een ongeval heeft plaatsgevonden of wanneer de weersomstandigheden de veiligheid in gevaar brengen. Toevallig was dit afgelopen vrijdag nog het geval. Verkeer worden dan omgeleid via Amsterdam en over de brug bij Purmerend, waar we de komende maanden zo min mogelijk verkeer langs willen hebben. Hoe gaat het college hiermee om? Wordt er gemonitord? Welke
715 vervolgstappen ziet GS?

De **VOORZITTER**: Dank u wel. En dan geef ik nu het woord aan mevrouw De Boer van de PvdA. Nee? Dan aan de heer Den Boer van de BBB. Mevrouw Den Boer. O, wacht even. Nee, maar u
720 gelooft het niet: ik heb hier drie keer 'Boer' onder elkaar staan. Dus dat is het echt wel ingewikkeld. Maar mijn excuses. Het woord is aan mevrouw Den Boer van de BBB.

Mevrouw **DEN BOER** (BBB): Ik hoop dat de voorzitter niet te veel teleurgesteld is dat ik toch mevrouw Den Boer ben. Maar, oké. Dank u wel, voorzitter.

725 Als eerste willen wij graag de ChristenUnie, D66 en CDA bedanken voor het agenderen van de A7. De gedeeltelijke afsluiting van de brug in de A7 is natuurlijk een taak voor het Rijk. Echter, de BBB ziet ook wat de gevolgen voor de provincie, en vooral voor haar inwoners, zijn. Als gevolg hiervan wordt de ontsluiting van de Kop van Noord-Holland belemmerd. Dit maakt de
730 kwetsbaarheid in de verbindingen naar de Kop van Noord-Holland meer dan duidelijk. De verkeersdrukke lijkt vandaag wel mee te vallen, wat meneer Klein ook al vertelde. Alleen, wat wel staat, is dat juist op de provinciale wegen de problemen toenemen, zoals de N247. Dat het herstel van de brug problemen gaat opleveren, dat kunnen we niet voorkomen. BBB vindt het belangrijk dat de brug zo snel mogelijk gemaakt wordt en weer toegankelijk wordt voor woon-
735 werkverkeer, voor vrachtverkeer, voor iedereen, zodat logistiek bijvoorbeeld minder over de provinciale wegen moet. Belangrijk vinden wij het wel dat het proces geëvalueerd moet worden, zodat we inzicht krijgen dat we de toekomstige projecten nog beter kunnen doen. Kan GS dit toezeggen? BBB is het eens dat belangrijk is dat onder andere de sociale voorzieningen bereikbaar blijven, zoals eigenlijk vorige keer in PS in motie M20 in de vergadering ook al is

740 aangenomen. En dat doel houden we ook voor ogen. Dit maakt dat BBB heel benieuwd is naar de antwoorden op de vragen gesteld door de indieners. Dank u wel, voorzitter.

De **VOORZITTER**: Dank u wel, mevrouw Den Boer. Voorts is het woord aan de heer Boer van de VVD.

745 De heer **BOER** (VVD): Dank u wel, voorzitter. Laten we beginnen met het feit dat we blij zijn dat Rijkswaterstaat deze brug gaat aanpakken. De werkzaamheden kunnen niet uitgesteld worden en de brug schreeuwt om onderhoud. We begrijpen ook dat er zorgen zijn voor de gevolgen van deze beperkingen voor automobilisten, bewoners en bedrijven en instellingen zoals
750 ziekenhuizen. En wat de VVD betreft is deze afsluiting van de A7 en de gevolgen daarvan een goed moment voor meer focus op de staat van ons wegennetwerk in de provincie Noord-Holland. Bij grotere ingrepen of ongelukken zijn er te weinig alternatieven en we lopen gelijk het risico dat we met zijn allen vaststaan. Ons wegennetwerk moet robuuster worden. Willen we een economisch verkeersinfarct voorkomen in deze provincie, dan moeten we echt aan de slag.
755 Brancheorganisatie Transport en Logistiek Nederland verwacht dat transportondernemers circa vijftig miljoen euro schade leiden door de gedeeltelijke afsluiting van de brug in de A7 bij Purmerend. Volgens werkgeversorganisatie VNO-NCW zal de schade voor de ondernemers door de werkzaamheden aan de brug bij Purmerend zelfs in de honderden miljoenen euro's lopen. En over schade gesproken: klopt het dat onze provinciale wegen intensiever worden gebruikt door
760 deze werkzaamheden? En zijn er nulmetingen uitgevoerd en afspraken gemaakt met Rijkswaterstaat over een eventuele vergoeding?

We roepen de gedeputeerde dan ook op om door te schakelen naar een hogere versnelling. We hebben natuurlijk niet voor niets in het coalitieakkoord afgesproken dat we veel geld uittrekken
765 voor het versterken van mobiliteit in deze provincie. Gedeputeerde, er staan mooie projecten in ons coalitieprogramma en u bent gedreven deze uit te voeren. We wachten met smart op uw informatiebrief over de verbindingsweg A8-A9. Hoe staat het met de afslag bij Heiloo, met de A9? Ook heb ik op 26 maart nog technische vragen gesteld over hoe het staat met de nadere verkenning die uitgevoerd gaat worden naar de noodzakelijk te treffen maatregelen op en
770 rondom de N242 ten behoeve van de bereikbaarheid van de regio Alkmaar. Graag een reactie hierop van de gedeputeerde.

De **VOORZITTER**: Dank u wel. Dan geef ik het woord aan de heer Van Tiggelen van de PVV.

775 De heer **VAN TIGGELEN** (PVV): Voorzitter, dank u wel. Dank aan de indieners en dank aan de heer Klein van de ChristenUnie voor het impliciete compliment voor het vervoersplan tijdens de F1. De enige F1 op de kalender zonder een file.

Voorzitter, er zijn problemen die dreigen te ontstaan voor Purmerend en onder andere Zaanstad door werkzaamheden aan de brug A7 bij Purmerend die op 5 april zijn begonnen en maar liefst vijf maanden gaan duren. Automobilisten moeten in de ochtend en avondspits rekening houden met een extra reistijd van meer dan een uur. Ook ons baart dat zorgen. Het Dijklander Ziekenhuis Hoorn laten patiënten die geopereerd moeten worden noodgedwongen een dag eerder inboeken omdat ze anders mogelijk niet op tijd komen.

785 De indieners van deze actualiteit vragen terecht aan het college hoe zij omgaat met de financiële schade bij transportbedrijven. Ze moeten nu al vele kilometers omrijden en krijgen nu ook met grote files te maken. In de Volkskrant van 6 april jongstleden stond in een artikel dat Hans Huibers, voorzitter van de werkgeversorganisatie VNO-NCW Noordwest-Holland voorspelt dat de
790 schade voor ondernemers in de honderden miljoenen euro's zal lopen. Volgens de heer Huibers wordt het belang van deze verbinding naar de Randstad al jaren totaal onderschat. Graag horen wij van de gedeputeerde of hij bereid is zo snel mogelijk een uitgebreid onderzoek te starten naar de sociaaleconomische gevolgen voor de regio, waaronder inkomstenderving voor zzp'ers, wat het college richting het Rijk gaat ondernemen om deze gevolgen zo goed mogelijk te
795 compenseren.

Voorzitter, er is ook het nodige mis inzake de ontheffingen. De indieners stellen dat op de lijst met ontheffingen niet alle cruciale beroepsgroepen voorkomen. Bijvoorbeeld ziekenhuispersoneel, mensen werkzaam in de kinderopvang en verschillende scholen in de regio.

800 Inmiddels heeft de gemeente Purmerend leerkrachten van basisscholen in de Beemster een noodonthefing gegeven, zodat ze naar hun werk kunnen gaan. Kan de gedeputeerde aangeven of Purmerend de enige is die dit mogelijk maakt? Onze fractie heeft vernomen dat ook ondernemers die voor zichzelf werken geen ontheffing krijgen, waaronder zzp'ers in de acute zorg. Is de gedeputeerde het met de PVV eens dat ook deze doelgroep alsnog een ontheffing moet krijgen? Zo ja, hoe gaat de gedeputeerde ter daar aandacht voor vragen? Dank u wel, voorzitter.

De **VOORZITTER**: Dank u wel. Dan geef ik het woord aan de heer Hollebeek van de Partij voor de Dieren.

810 De heer **HOLLEBEEK** (PvdD): Voorzitter, dank u wel. Ook dank aan de ChristenUnie, D66 en het CDA voor het agenderen van dit onderwerp zijn. We zijn volgens mij allemaal wel op de hoogte als we de kranten en de televisie gevolgd hebben de afgelopen maanden, wat hier aan het gebeuren is. Hopelijk valt het mee. Vanmorgen leek dat in ieder geval wel zo. Ik zou me eigenlijk willen beperken tot het aansluiten bij wat de heer Kanik bij de heer Klein deed, maar daar wil ik nog wel iets explicieter op ingaan, want meneer Kanik, die zorg deel ik namelijk heel erg. Die maakt zich sterk voor de mensen die werken in het onderwijs, de kinderopvang en in de zorg. Ik wil daar eigenlijk aan toevoegen dat er ook heel veel mensen aan die daar niet werken, maar die daar gebruik van maken. Daarvoor zijn er heel veel gemeentelijke ontheffingsmogelijkheden. Ik heb een beetje in de social mediagroepen van de gemeenten in de regio zitten wroeten afgelopen weekend. Dan zie je toch dat er heel veel onduidelijk is over die ontheffingen van, geldt het nou nog wel of geldt dat niet meer? Of is het meer geworden? En hoe sluiten die van verschillende gemeenten op elkaar aan? En dat is eigenlijk de vraag die ik erbij wil toevoegen: is er misschien een overzicht van hoe al die gemeentelijke ontheffingen in de regio – dus dan heb ik het over Wormerland, Oostzaanland, Landsmeer, Waterland, tussen Purmerend en Amsterdam – die op elkaar aansluiten en welke mensen daar wel of niet op dit moment gebruik van kunnen maken? En zo niet, zou de gedeputeerde misschien daar dan een rol in kunnen spelen om te zorgen dat die beschikbaar komt?

830 Verder wil ik eigenlijk even toevoegen nog, ik hoorde opeens de A8-A9 en de afslag Heiloo net voorbijkomen. Maar daar ging het volgens mij niet om. Ik denk juist, we zijn nu juist bezig met onze huidige infrastructuur in de benen te houden. En om dan te gaan roepen om er weer nieuwe aan toe te voegen, daar krijgen we volgens mij ook weer kosten aan. Dus over kosten gesproken, wil ik ook zeggen inderdaad van, ja, het is natuurlijk heel vervelend dat dit gebeurt, maar laten we wel met zijn allen beseffen dat als we niets zouden doen aan de staat van de huidige infrastructuur, dat wellicht nog meer kosten met zich mee zal brengen in de toekomst. Dank u wel.

De **VOORZITTER**: Dank u wel. Het woord is aan Statenlid De Weerdt van Volt.

840 Statenlid **DE WEERDT** (Volt): Dank u wel voor het woord, voorzitter. Bedankt voor het agenderen van deze actualiteit. En vooropgesteld vindt onze fractie het goed dat de brug gerenoveerd wordt. Ik denk zoals iedereen hier. Wij zijn voorstanders voor alternatieven van asfalt, maar dit debat laat zien dat dit toch wel een stukje succesvol asfalt is. Wat ons betreft moet deze weg dan ook gewoon lekker blijven. Vooropgesteld, het gaat om een rijksweg en dan is de rol van de provincie hierin ook wel beperkt. We vinden het belangrijk dat de overlast en specifiek, zoals gememoreerd, voor de beroepsgroepen zorg en onderwijs, zoveel mogelijk weggenomen moet worden. Maar primair ligt op wat onze fractie betreft de bal bij het Rijk. Zodra het Rijk aangeeft dat provinciale wegen als uitvalsroutes worden gebruikt, dan komt wat ons betreft de provincie in het spel. Maar andersom vinden we ook wel dat de provincie een meer proactieve rol mag nemen om ideeën aan te dragen om zoveel mogelijk overlast weg te nemen, maar ook echt gewoon ideeën aan te dragen. En zo ook het idee om gemeenten ertoe te verleiden om gemeentelijke ontheffingen voor zorg- en onderwijsberoepsgroepen op elkaar aan te laten sluiten. En tot zover.

855 De **VOORZITTER**: Dank u wel. Dan geef ik het woord aan mevrouw Bouhlef van de SP.

Mevrouw **BOUHLEF-LASCARIS** (SP): Voorzitter, de heer Hollebeek heeft het gras onder mijn voeten weggemaaid. Dus ik zie in deze termijn van mijn spreektijd af.

860 De **VOORZITTER**: Dank u wel. Statenlid Freeman van GroenLinks.

Statenlid **FREEMAN** (GL): Dank voor het woord, voorzitter. Vier verslaggevers van NH Nieuws reisden vanochtend van Hoorn naar Amsterdam om erachter te komen hoe je, terwijl de A7 deels is afgesloten, het snelst bij het Olympisch Stadion in Amsterdam Zuid kon komen. Zou de het de auto zijn, die binnendoor reed? Of toch de elektrische fiets die als eerste al voorsprong wist te bemachtigen. Voorzitter, de spanning was te snijden. Maar voor we razendsnel racen naar het resultaat van die race, eerst even een stapje terug. Wanneer je te horen krijgt dat je de komende maanden een uur langer moet reizen naar je werk, is dat geen fijn nieuws. En omdat sommige mensen de drukte op de weg kunnen vermijden door bijvoorbeeld thuis te werken, is dat niet voor iedereen een mogelijkheid. Gelukkig lijkt het drukte op de weg tot nu toe mee te vallen en reed het verkeer vanochtend over het algemeen goed door. Volgens de antwoorden op de schriftelijke vragen van het CDA eind november is de overlast die gepaard gaat met dergelijk onderhoud besproken met relevante partijen en is gekeken naar hoe we die overlast veel mogelijk zouden kunnen beperken. Maar volgens de heer Klein van de ChristenUnie is er wel ruimte voor verbetering als het gaat om die maatregelen. Dus ben ik benieuwd naar de reactie van de gedeputeerde. Daarnaast is het zo dat, doordat Rijkswaterstaat een de coördinator van dit proces is, de invloed die we als provincie hebben op dit project in die zin beperkt is. Wel moeten we scherp blijven op het effect van een groter aantal omrijdende auto's op de veiligheid van fietsers en voetgangers. Daarnaast hoor ik graag van de gedeputeerde hoe hij aankijkt tegen de afschaling van het ov enerzijds en anderzijds de oproep aan automobilisten in de regio om de komende maanden het ov te gaan gebruiken als alternatief. Bijvoorbeeld als het gaat om mensen met cruciale beroepen, die eerder genoemd zijn. Ondanks het feit dat er al moeite is gedaan om de overlast van een gedeeltelijke afsluiting van de A7 te beperken, blijft het wel zo dat mensen zich terecht zorgen maken over de impact dit zal hebben op hun reistijd de komende tijd. Gelukkig lijkt de vertraging tot nu toe mee te vallen en viel het vanochtend zo erg mee dat de race werd gewonnen door de auto die gewoon over de A7 was gereden.

De **VOORZITTER**: Dank u wel. Dan geef ik het woord aan de heer Stulemeijer van 50PLUS.

De heer **STULEMEIJER** (50PLUS): Dank u wel, voorzitter. Hoewel er al heel veel gezegd is, is het aan 50PLUS toch ook om hier wat te zeggen zonder zich ervan af te maken met wat de vorige sprekers allemaal al gezegd hebben. Maar we willen beginnen met meneer Klein te bedanken voor het agenderen van dit punt. Weliswaar is het een rijksweg waar we hierover praten, maar een rijksweg die de hele provincie Noord-Holland boven het Noordzeekanaal betreft. Dat wil toch wel wat zeggen dat de hele provincie ten noorden van het Noordzeekanaal op zijn kop gezet wordt. Scholen, ziekenhuizen, bejaarden, werkende forensen, allen worden voor circa vijf maanden gedupeerd. Opnieuw worden onze inwoners geconfronteerd met congestie die het leven van forensen op zijn kop zet. Je zal maar een werkend stel zijn met kinderen. Ik hoop u de gevolgen niet uit te leggen waarschijnlijk. Vertragingen oplopend tot anderhalf uur, maal twee, is drie uur per werkdag. Als er al iets gedaan kan worden door de verantwoordelijke overheden is het het creëren van logische omleidingen. Een taak voor de provincie om de betreffende gemeenten met elkaar op één lijn te brengen. Wat doet de overheid? We sluiten alle sluiproutes af. Nou, dat is dus duidelijk. Alles staat vast. 50PLUS vraagt Gedeputeerde Staten met spoed omleidingsroutes aan te geven in overleg met omliggende gemeenten en met begrip voor fietsers, wandelaars, om deze niet in gevaar te brengen, maar wel de verkeerscongestie zoveel mogelijk te beperken. Dat het vanochtend goed gegaan is, is één ding, maar dat het treinabonnement, de treinfaciliteiten pas zaterdag effectief geworden zijn, dat getuigt ook niet van veel besef bij de NS dat hier een groot probleem ligt. Ik ben het geheel met de heer Klein van de ChristenUnie eens dat de overheid hier een betere rol in moet spelen. De infrastructuur in Noord-Holland is niet toereikend en niet voldoende. Nu is het een brug, maar een andere keer kan het een groot verkeersongeluk of andere ramp zijn waardoor een en ander bemoeilijkt wordt. In de jaren zestig, zeventig beloofde de overheid prachtige infrastructuur aan de inwoners die ze probeerden te verleiden om te gaan verhuizen naar het dunbevolkte stuk van Noord-Holland boven het Noordzeekanaal. Die belofte zou toch zeker waargemaakt moeten worden en dat zou kunnen door verregaande maatregelen te nemen. Ik wil wel even benadrukken dat we het wel eens zijn met het feit dat de genoemde brug gerenoveerd moet worden. Ik dank u wel.

De **VOORZITTER**: Dank u wel. En u bent ook door uw spreektijd heen, meneer Stulemeijer. Dan geef ik het woord aan gedeputeerde Olthof in reactie op hetgeen is gesteld, gevraagd, in deze actualiteit.

Eerste termijn Gedeputeerde Staten

Gedeputeerde **OLTHOF**: Dank u wel, voorzitter. Dank ook wel voor aan de indieners van deze actualiteit, want ik denk dat iedereen zich ontzettend druk maakt, en terecht, over de problemen rondom de A7. Maar ik moet het breder trekken: ik denk dat we ons druk moeten maken over überhaupt de infrastructuur op dit moment in Noord-Holland en in Nederland, omdat het kwetsbaar is. Dat toont dit ook aan. En dat we best wel met veel grote projecten de komende jaren te maken gaan krijgen, gepland of ongepland. We hebben ook gezien dat incidenten al direct zorgen voor grote problemen op onze infrastructuur. Die voorbeelden zijn er ook. Dus wat dat betreft ben ik blij dat we erover kunnen spreken, maar wil ik ook die zorg direct ook meegeven. Daar moeten we zorgvuldig mee omgaan. En wat de heer Klein ook aangeeft: die verantwoordelijkheid voelen we ook en die pakken we ook heel erg serieus op. De rol van de provincie in dit specifieke geval – want laat ik me daartoe beperken – is dat inderdaad 1, Rijkswaterstaat verantwoordelijk is voor deze weg. Dat het openbaar vervoer, als het gaat over de bussen, is het de concessie van de VRA. Maar dat wil niet zeggen de provincie geen partner is en zich niet medeverantwoordelijk voelt als bestuurder en verantwoordelijk voor de hele provincie Noord-Holland. Wij zitten dus ook in een heel vroegtijdig stadium aan tafel samen met Rijkswaterstaat, met de gemeenten, met de VRA, als het gaat over regioregie. Over, hoe ga je uiteindelijk met dit soort projecten om? Hoe kun je dit in goede banen gaan leiden.

Laat ik duidelijk zijn, ook naar 50PLUS, is dat er voor de sluiproutes ook heel bewust in overleg is gekozen om die zoveel mogelijk af te sluiten, omdat dat uiteindelijk tot een onevenredig zware belasting leidt van onze infrastructuur, van de provincie, die ook super kwetsbaar is, maar ook voor de omwonenden die daar al het verkeer overheen krijgt. U moet zich voorstellen dat we nu al, met de lastbeperking op de A7, klachten kregen over verkeer, het zware verkeer, wat over de N246 moest langs het c richting het zuiden. Dus met andere woorden, het verplaatsen van het probleem was in dit geval niet de oplossing en is er ook bewust voor gekozen om die ook af te sluiten ter bescherming van de directe omwonenden.

Dus die rol van de provincie is aan de voorkant heel erg meedenken over van hoe kun je dit als overheden gezamenlijk in zo goed mogelijke banen leiden. Daar heeft Rijkswaterstaat, ook vanuit zijn verantwoordelijkheid, als eerste verantwoordelijke voor het afsluiten van deze weg, ook gesprekken gevoerd met de NS en met andere partners om tot andere oplossingen te komen. Die rol heb ik zelf ook gepakt. Ik heb ook met de NS, eerst ook in overleg met de andere gemeenten. We hebben natuurlijk ook het regionale overleg in de regio Alkmaar, waar Rijkswaterstaat is geweest, waar ze een toelichting hebben gegeven. Rijkswaterstaat heeft een presentatie gegeven voor de raden daar. Voor West-Friesland heeft Rijkswaterstaat een presentatie gegeven, ook voor de raden daar. En dat geldt ook voor het VRA-deel. In die overleggen, waar ook de NS aanwezig is, heb ik ook gepleit voor meer treinen. De NS heeft ons ook aangegeven dat men daar rekening mee houdt, dat op dit moment op basis van de berekeningen er voldoende capaciteit is, maar dat de NS ook bereid is op te schalen op het moment dat blijkt dat die capaciteit niet voldoende is. We hebben erop aangedrongen om te zorgen dat die opschaling ook zo snel mogelijk kan gebeuren, want we begrijpen dat er in ieder geval ook daarnaar gekeken gaat worden. Dus dat hebben we gedaan. Als het gaat over het busvervoer, dan gaat het in dit geval over EBS, dan gaat het over de concessie van Zaanstreek-Waterland in dit geval. Dat valt onder de VRA. Daar heb ik vorige week nog bij het portefeuillehoudersoverleg van de VRA nog aangegeven dat ik ook teleurgesteld ben dat uiteindelijk EBS niet opschaaft op dit moment om meer bussen te laten rijden. Daar hebben ze ook een toelichting op gegeven, er is ook een uitgebreide schriftelijke reactie vanuit VRA geweest op schriftelijke vragen die door het CDA, volgens mij, gesteld zijn in hun gemeente. Dus daar is ook een beantwoording op. Maar daar heeft ook EBS aangegeven dat ze er zeer kritisch naar gaan kijken. Maar ook EBS, vergeet niet, even met een probleem zit dat ze te weinig capaciteit hebben zowel qua materieel als qua chauffeurs om op te gaan schalen. Dus je kan wel beloven 'we gaan opschalen', maar als de capaciteit er niet is, dan hebben we een veel groter probleem. Dat neemt niet weg dat ook bij de VRA ook meerdere gesprekken zijn gevoerd om te kijken hoe dit opgelost kan worden. En daar heb ik ook vanuit mijn rol aandacht voor gevraagd bij de VRA en ook samen met de andere gemeenten, met onder andere Purmerend en Waterland, om daar aandacht voor te vragen. Dus dat wil ik heel duidelijk aangegeven, dat we

ons niet hier zo even zijdelings van, daar voelen we ons niet verantwoordelijk voor. We spelen een actieve rol daarin, alleen niet in de zin dat we uiteindelijk concessieverlener zijn en dat we dus op een andere manier die aandacht hebben gevraagd. Ook naar onze infrastructuur: wat kunnen we met onze infrastructuur bijdragen aan deze oplossing? Laat ik daar duidelijk over zijn. Dus die afwachterende rol herken ik niet.

Als het gaat over het uitbreiden van de ontheffingen. Meerdere mensen hebben gevraagd om daar toch actief wat mee te gaan noemen met die ontheffingen. Ik hoor ook inmiddels, dat lijstje voor degenen die een ontheffing moeten krijgen, wordt steeds langer, want we weten allemaal wel iemand die een ontheffing moet hebben. Ik begrijp de zorg. Onderwijs. Die hoor ik allemaal. Maar voor inmiddels zzp'ers en ik hoor meer mensen voorbijkomen. Wat ik zal doen, en dat is een toezegging die ik u doe, dat ik persoonlijk contact zal opnemen met mijn collega's in Zaanstreek-Waterland. In dit geval denk ik met name Waterland, Purmerend, Waterland. Daar wordt ook die duidelijkheid gevraagd vanuit de Partij voor de Dieren. Zal ik aanvragen in ieder geval uw punt om nog een keer extra te kijken naar die ontheffingen: voor welke partijen is dat? En dat het duidelijk gecommuniceerd kan worden op de websites. Die boodschap zal ik overbrengen. Ik ga daar geen actieve rol in spelen. Dus ik kan niet uiteindelijk zeggen: deze mensen moeten wel een ontheffing en deze niet. Dat is een bevoegdheid en een verantwoordelijkheid van de gemeenten. Maar ik zal uw zorg zeker ook overbrengen om dat bij de gemeenten onder de aandacht te brengen. Dus dat zal ik zeker ook doen.

Als het gaat over de monitoring, de monitoring op de A7, dat doet Rijkswaterstaat zelf. Maar uiteraard kijken we ook wat het effect is voor het onderliggende wegennet, wat dat betekent voor onze infrastructuur, of dat tot extra belasting gaat leiden. Dat moeten we afwachten, want uiteindelijk, er zijn een aantal afritten afgesloten, maar het verkeer uit de Kop van Noord-Holland kan zich natuurlijk alle kanten op bewegen. Zelfs een extra belasting op de A9, want op het moment dat je juist tussen de A7 en de A9 woont, dan is de keuze snel gemaakt dat je naar de A9 toe gaat om dan uiteindelijk naar het zuiden te komen.

En wat ik al zeg, wij krijgen met meer van die soort grote projecten te maken op onze provinciale infrastructuur, maar ook op de rijksinfrastructuur en ook op de gemeentelijke infrastructuur. We zijn ook, en dat gaat nu langzaam lopen, in gesprek met gemeenten, Rijkswaterstaat en de waterschappen om gezamenlijk tot een samenwerkingsovereenkomst te komen waar we uiteindelijk die werkzaamheden, zowel qua planning, maar ook qua uitvoering, qua aanbestedingen, beter op elkaar kunnen af gaan stemmen nog. Nog beter dan de regioregie is, wat nu gebeurt. Dus daar zijn we bezig om te kijken of we het in de toekomst zoveel mogelijk kunnen beperken. En ja, dus we zullen uiteraard ook een evaluatie- Wat kunnen we leren van dit grote project in alle toekomstige trajecten die nog gaan komen? Dus ja, die evaluatie zal plaatsvinden. En de lessen die we daaruit leren, zullen we ook zeker gaan toepassen in het vervolgtraject.

Ja, de VVD. Eigenlijk heeft u een beetje mijn bijdrage weggenomen die ik zou doen bij de motie over A8-A9, want het klopt inderdaad: er zijn heel veel grote projecten. En een heel proactieve houding hebben we daar ook in. Alleen, ja, daar zitten we ook met een Rijksoverheid die juist - terecht dat u zegt - op dit moment alle aandacht zetten op het beheer en het behoud van ons bestaande infrastructuur. En daarmee ook heeft gezegd: op dit moment is er geen euro beschikbaar voor alle andere projecten die er zijn, laat staan voor nieuwe projecten. Dat neemt niet weg dat er met de verschillen overheden, met name ook in Noord-Holland Noord, grote stappen worden gezet om ook daar juist samen te kijken of we een aantal projecten, die ook belangrijk zijn voor verkeersveiligheid, voor de doorstroming, voor het klimaat, om die verschillende projecten ook op tafel te krijgen bij het Rijk. Dus ja, daar zijn we hard mee bezig. Ik heb deze week nog een afspraak met de wethouder van Heiloo om over die afritten te praten. Dus daar zitten we absoluut niet stil. Maar nogmaals, er worden op dit moment keuzes gemaakt om vooral te investeren in beheer en onderhoud van onze bestaande infrastructuur, want die zorg is groot.

Dan een onderzoek naar de schade. Die toezegging ga ik u niet doen. Ik vind het wat ver gaan als we als provincie nu een heel breed onderzoek in Noord-Holland moeten gaan doen wat de sociaaleconomische schade is en met name de financiële schade van deze afsluiting. Als er een partij is die het zou moeten doen, is het de Rijksoverheid, of Rijkswaterstaat in dit geval. Dus dit

ga ik niet doen. En ook zal de provincie geen bijdrage leveren aan schadevergoeding. Dus wat dat betreft ga ik geen verwachtingen wekken die ik niet kan waarmaken.

- 1040 Volgens mij heb ik nu de meeste punten wel gehad. Ik wil een aantal punten nog even benoemen, want u heeft ook een aantal schriftelijke vragen ingediend. En ik wil even kijken, en misschien kunt u dat aangeven als ik wat vergeten ben, hoor. Misschien is dat makkelijker, want ik denk dat ik de meeste punten genoemd heb. Ik wil op één punt wat specifiek ingaan en dat is wel de afschaling van EBS, want dat beeld is heel erg blijven hangen. Dan ga ik toch even uit het
- 1045 schriftelijke beantwoording van de VRA toch even wat naar voren halen, want dat beeld ligt een stuk genuanceerder dan het naar buiten is gebracht. Namelijk, op twee lijnen buiten de spits rijden er inderdaad minder bussen. Dat is op de lijn 305 en de 314. Die gaan van zes keer naar vier keer per uur buiten de spits. Dus niet in de spits. Lijn 314 neemt de ritten van de 112 over. Dus de 314 gaat op dat traject juist vaker rijden. Dus die rijdt minder, maar die rijdt wel vaker op
- 1050 een andere lijn. En ook de scholierreis 514 gaat van zes keer naar elf keer per dag. Dus er wordt op twee lijnen inderdaad buiten de spits wat minder gereden, maar daaromheen wordt ook wel meer gereden. Dus per saldo wordt er in kilometers meer gereden de komende tijd dan minder. Dus ik wil het beeld wel wat nuanceren. Ik ga niet zeggen dat het allemaal top is, zeker niet. Maar het is iets genuanceerder dan het naar buiten is gebracht. Dat wil ik u toch wel even meegeven.
- 1055 Ik stel ook de vraag even aan de VRA of u deze notitie, die beantwoording, kunt krijgen. Dat zal denk ik een hoop vragen die u ook heeft misschien ook daarmee beantwoorden.

Voorzitter, ik denk dat ik de meeste punten wel benoemd heb en als er nog vragen zijn, dan hoor ik het graag.

- 1060 De **VOORZITTER**: Dank u wel. Ik ga even kijken of er behoefte is aan een tweede termijn. Een aantal partijen hebben we ook nog wat spreektijd. Kijk eerst naar het heer Klein van de ChristenUnie. U heeft nog een halve minuut.

- 1065 *Tweede termijn Provinciale Staten*

- De heer **KLEIN** (CU): Allereerst dank aan de gedeputeerde voor uw beantwoording, dat u de zorg herkent en dat u ook duidelijk aangeeft dat de provincie de verantwoordelijkheid wil nemen. Dat vinden wij heel erg belangrijk. Want het is weliswaar zo dat het niet onze weg is en dat het ook onze vervoersregio niet is, maar juist omdat er zoveel partijen betrokken zijn is het goed dat een
- 1070 provinciale overheid hier ook probeert echt de lead te nemen en te zorgen dat er, als er gaten vallen, die gesignaleerd worden. En daar gaat dan ook precies mijn vraag over. U heeft gezegd: we gaan monitoren wat het doet met ons wegennet. Dat is natuurlijk heel fijn. Maar gaat u ook monitoren wat het doet met bijvoorbeeld overlast in dorpen of andere plekken in Noord-Holland rondom sluipverkeer? En wat het met de capaciteit van het ov gaat doen in de komende tijd?
- 1075 Zodat we weer aan de bel kunnen trekken als er inderdaad problemen optreden.

De **VOORZITTER**: Dank u wel. De heer Kanik van D66.

- De heer **KANIK** (D66): Voorzitter, ook bedankt aan de gedeputeerde voor de antwoorden en ook voor de toezegging om nog eens te gaan praten met Rijkswaterstaat en de gemeenten om te
- 1080 kijken naar die lijst met uitzonderingen op de sluiproutes. Ik begrijp dat u niet een lijst kan geven van 'deze moeten erin', maar neemt u alstublieft van mij aan, omdat ik uit de regio kom, dat ik weet waar de noden liggen, of u graag bij de gemeenten en Rijkswaterstaat wilt oproepen om toch nog eens goed na te denken, goed te kijken, in die lijst of ze de juiste keuzes hebben
- 1085 gemaakt.

De **VOORZITTER**: Dank u wel. Mevrouw Den Boer van de BBB? Ach, mevrouw Koning, ja, u gaat nog eerst. Sorry. Nou, in ieder geval bij allebei wel de juiste titulatuur gebruikt.

- 1090 Mevrouw **KONING-HOEVE** (CDA): Ik ben wel boer, maar ik heet geen Boer. Maar, gedeputeerde, dank voor de toelichting en de toezeggingen. Nog wel even de vraag wat er nou gebeurt als de Houtribdijk wordt afgesloten. Hoe ziet u dat? Kunnen we misschien ook met de vakantie in zicht daar ernstige dingen van verwachten? Zijn er oplossingen voor? Of hoe kijkt u daarnaar?

- 1095 De **VOORZITTER**: Dan nu mevrouw Den Boer van de BBB.

Mevrouw **DEN BOER** (BBB): Ja, dank u wel, voorzitter. Ja, dan ben ik én boer en dan ben ik ook nog eens een Den Boer. Dus ik ben helemaal dubbel belast, zou ik zeggen. Bedankt, gedeputeerde, voor de beantwoording van de vragen. Alle werkzaamheden die we hebben in Noord-Holland, dat wordt nogal een uitdaging. En wij wilden vragen of de gedeputeerde kan toezeggen dat hij in ieder geval goed gaat opletten dat we zo min mogelijk overlast krijgen, dat we niet te veel werkzaamheden tegelijkertijd doen.

U heeft toegezegd dat u gaat evalueren. Dat vind ik heel fijn. Ik wilde vragen of we daar ook een terugkoppeling van kunnen krijgen. Dank u wel.

De **VOORZITTER**: Dank u wel. De heer Boer van de VVD.

De heer **BOER** (VVD): Ja, dank u wel, voorzitter. Ja, ik kan het natuurlijk niet laten: wel Boer, maar geen boer. Alsjeblieft.

Voorzitter, ik ben blij dat de gedeputeerde in het begin van zijn betoog ons waarschuwde voor de algemene staat van ons wegennetwerk en dat ons nog veel staat te wachten, en zeker ook op het gebied van onderhoud. Dat sluit mooi aan bij het punt wat de VVD maakte, dat we ons zorgen maken over ons hele netwerk en dat dat robuuster moet. Dat doen we onder andere door goed onderhoud, maar uiteraard ook door nieuwe projecten aan te leggen. Dat gaat soms moeizaam, maar dat is wel nodig. De heer Hollebeek is dan verbaasd als ik de A8-A9 noem, of de afslag A9 bij Heiloo, maar hij kent me inmiddels wel beter, of hij kent me denk ik wel goed, dat het juist heel logisch is dat ik die nieuwe projecten hier noem, omdat, als je alternatieven hebt, je je netwerk robuuster maakt.

Ik wil als laatste nog wel even doorvragen over de opmerking dat de gedeputeerde het onderliggende wegennetwerk gaat monitoren. Hij ging daarnaar kijken. Dan vraag ik me af: hoe gaat u daarnaar kijken? En zijn daar dan ook afspraken over gemaakt met Rijkswaterstaat bij eventueel intensiever gebruik en eventuele schade daardoor?

De **VOORZITTER**: De heer Van Tiggelen van de PVV.

De heer **VAN TIGGELEN** (PVV): Voorzitter, dank u wel. Dank aan de gedeputeerde voor de antwoorden tot zover. Een van onze vragen ging specifiek over het ontbreken van ontheffingen bij zzp'ers werkzaam in de zorg. Kan de gedeputeerde daar nog even op ingaan? Want dat was ons nog niet helemaal duidelijk. Dank u wel.

De **VOORZITTER**: Dank u wel. De heer Hollebeek van Partij voor de Dieren.

De heer **HOLLEBEEK** (PvdD): Ja, voorzitter, ja, ik wilde eigenlijk de gedeputeerde bedanken voor de toezegging dat hij in ieder geval zijn licht op zou laten steken over duidelijkheid over wat er wel en niet mogelijk is aan ontheffingen en voor welke groepen en misschien ook op welke tijdstippen. Dat is misschien ook wel belangrijk. Want volgens mij zit heel veel van de irritatie en onduidelijkheid in dat mensen niet weten waar ze aan toe zijn. Dat sluit ook een beetje bij het betoog van de heer Kanik aan, denk ik. Het zal wellicht niet ideaal worden voor iedereen, want we kunnen niet iedereen een ontheffing geven. Dat snap ik. Maar die duidelijkheid is wat mij betreft het belangrijkste.

En verder nog even naar de heer Boer. Ik was niet echt verbaasd. Misschien was het een verkeerde woordkeuze. Ik had zelf een andere keuze gemaakt, maar- Dank u.

De **VOORZITTER**: Ik kijk nog even of mevrouw Bouhlel in de tweede termijn- Nee? Statenlid De Weerd van Volt. Ook niet. Statenlid Freeman? Ook niet. De heer Stulemeijer is door zijn tijd heen. Dus dan kijk ik nog even naar gedeputeerde Olthof in tweede termijn.

Tweede termijn Gedeputeerde Staten

Gedeputeerde **OLTHOF**: Dank u wel, voorzitter. Eerst de opmerking van de ChristenUnie over het meten van overlast. Dat doen we zelf ook met onze eigen weginspecteurs. We zijn ook zelf dagelijks op de weg aanwezig. We krijgen ook via onze centrale meldingen binnen van overlast.

Dus dat monitoren we zelf. Uiteraard is er ook regelmatig overleg, regulier overleg, met de gemeenten om te kijken van, wat zijn signalen, wat gebeurt er op die weg? En dan moeten we ook gaan kijken: wat zouden er voor aanvullende oplossingen mogelijk zijn om dit probleem op te lossen, ook als het gaat over het sluipverkeer? Dus, ja, er is de komende tijd frequent overleg met alle partijen.

De toezegging die ik heb gedaan inderdaad om de gemeenten te bellen, ook naar de heer Van Tiggelen, dat heb ik uiteraard gezegd in de volle breedte. Dus daar zit wat mij betreft de zorg in, de zzp'ers in de zorg, maar uiteindelijk is het aan de gemeenten zelf om te bepalen voor wie ze deze ontheffing willen openstellen of niet. Dat heb ik ook aangegeven. Waarbij ik ook de duidelijkheid voor de Partij voor de Dieren, en ook anderen, nog eens een keer zal benadrukken. Dat het voor iedereen helder is voor wie en wanneer er een ontheffing mogelijk is. Dus dat doe ik.

De Houtribdijk is natuurlijk vaker voorbijgekomen, ook in andere discussies. De essentie van regioregie is dat namelijk alle overheden bij elkaar zitten om juist de werkzaamheden af te stemmen. Dus op het moment dat er aan de A7 gewerkt wordt, gaan wij niet bij de N247 onze geplande werkzaamheden doen, omdat je dan- Nou ja, dan kun je helemaal geen kant meer op. Dat geldt ook voor de Houtribdijk. Dus vanuit regioregie worden altijd de geplande werkzaamheden op elkaar afgestemd. Uiteraard, als er een ongeluk gebeurt op de Houtribdijk, dan hebben we even geen alternatieven nemen en hebben we een probleem in Noord-Holland. Maar dat geeft ook wel de kwetsbaarheid van onze infrastructuur en ons wegennet aan. Dat als er ongelukken gebeuren of er is een calamiteit, we direct vastlopen. Dus bij de Houtribdijk geen geplande werkzaamheden op het moment dat er aan die A7 gewerkt wordt. Ja? Calamiteiten, ongelukken of andere problemen, die kan ik natuurlijk nooit voorkomen en daar heb ik ook nu geen antwoord op hoe we dat dan gaan oplossen. Daar zullen we naar bevind van zaken op moeten gaan handelen.

Even kijken, de evaluatie, die heb ik toegezegd, de BBB, die gaan we doen. Het is uiteraard Rijkswaterstaat, die het initiatief heeft, maar ik ga wel met Rijkswaterstaat, die evaluatie, kijken van hoe we dat het beste kunnen vormgeven, met wie en wat dat betekent, en wat kunnen we daarvoor terug doen. En dat ook niet te veel, dat heb ik opgeschreven. O, die komt ook. Die zal ik ook met u delen inderdaad. Die zal ik ook met u delen, die resultaten daarvan. Dat is een beetje- Vroeger had je 'klinkt als'. [...] Lichaamstaal.

Over de monitoring, de heer Boer. Ja, we monitoren dat zelf. We zijn zelf uiteraard op die weg aanwezig. We kijken naar de staat van onze eigen infrastructuur wat dat betekent. Hij is eerder al de afgelopen tijd, heb ik ook bij Rijkswaterstaat en ook wel bij I&W aangegeven, ja, jongens, let op, op het moment dat we te vaak met omleidingsroutes te maken gaan krijgen, kan dat ten koste gaan van ons wegennet. Dat heeft er niet toe geleid dat we nu een rekening daar neer kunnen, want dan heb je ook nog eens een keer te maken met een causaal verband van 'kan ik aantonen dat door die omleiding die weg slechter is geworden, of die brug'. Het is wel een punt van aandacht, dat als dit te vaak gaat gebeuren: hoe gaan we je daarmee om; en kan er een bijdrage dan gaan komen? Dus ik sluit niet uit dat dat gesprek de komende tijd verder gevoerd gaat worden als dit vaker gaat gebeuren. Maar op dit moment er geen afspraak gemaakt en hebben we ook geen toezegging gedaan dat dat gebeurt. We houden wel uiteraard in de gaten wat de effecten op onze eigen infrastructuur zijn.

Volgens mij heb ik het daarmee gehad, voorzitter. Dank u wel.

De **VOORZITTER**: Dank u wel. Dan zijn we aan het eind gekomen van de beraadslagingen over de actualiteiten. Er zijn geen moties ingediend. Dus we hoeven er niet over te stemmen.

De discussie wordt gesloten.

3. Lijst geheimhouding PS.

De **VOORZITTER**: Dan gaan we verder naar het volgende agendapunt en dat is agendapunt 3, de Lijst geheimhouding Provinciale Staten. Er zijn geen opmerkingen over de lijst ontvangen door de

1215 griffie. Verlangt iemand het woord over deze lijst? Zo niet, dan stel ik voor deze lijst ter kennisgeving aan te nemen.

De lijst geheimhouding PS is ter kennisgeving aangenomen.

1220 **4. Vaststelling notulen en besluitenlijst van de Statenvergadering van 4 maart 2024.**

1225 De **VOORZITTER**: Dan gaan we naar agendapunt 4. Dat is de vaststelling van de notulen en de besluitenlijst van de vergadering van 4 maart. Daar zijn ook door de griffie geen opmerkingen ontvangen. Verlangt iemand over de notulen of de besluitenlijst nog het woord? Zo niet, dan zijn de notulen ongewijzigd vastgesteld.

De notulen en de besluitenlijst van de Provinciale Statenvergadering van 4 maart 2024 zijn ongewijzigd vastgesteld.

1230 **5. Vaststelling Strategische Statenagenda.**

1235 De **VOORZITTER**: Dan de Strategische Agenda, agendapunt 5. Wenst iemand daar het woord over? Ja, dat is mevrouw Jansen.

1240 Mevrouw **JANSEN** (D66): Dank u wel, voorzitter. D66 heeft drie verzoeken voor de Strategische Agenda. Voorzitter, ik zie op de Strategische Agenda van de commissie Leefomgeving dat de zonneladder op 30 mei op de C-agenda komt en dat van de windladder nog niet bekend is wanneer we die bespreken. Ten eerste wil D66 graag dat de zonneladder op zijn minst een B-agendastuk wordt. Wij vermoeden dat ook andere partijen daar iets over te zeggen hebben. En ten tweede willen wij graag dat de windladder op de Strategische Agenda terug is te zien. Dus onze vraag aan de gedeputeerde is waar deze op de Strategische Agenda terecht komt.

1245 Punt 2, in de commissie Landelijk Gebied van 11 maart vertelde een ambtenaar de Provinciale Staten dat de NNN niet gerealiseerd kon worden. En daarop vroeg D66 met een aantal andere fracties de gedeputeerde naar het moment van agendering van deze koerswijziging. Echter, dit zie ik niet terug in de Strategische Agenda van de commissie Landelijk Gebied. Het zomerreces nadert met rasse gereden. Graag een reactie van de gedeputeerde over wanneer de commissie Landelijk Gebied de behandeling van de NNN-realiseatie wel kan verwachten.

1250 Tot slot, in de Strategische Agenda Ruimte staat Actieagenda Wonen op een C- of B-stuk en dat hierin de nieuwe beleidsrichting van de coalitie wordt opgeschreven. Wij vragen dat dit tenminste een B-stuk wordt. Dank u wel.

1255 De **VOORZITTER**: Dank u wel. Zijn er nog anderen die opmerkingen hebben over de Strategische Agenda? Anders dan kijk ik heel even naar gedeputeerde Kocken of zij nu behoefte heeft om te reageren op de twee verzoeken om C naar B en de windladder. Het woord is aan gedeputeerde Kocken.

1260 Gedeputeerde **KOCKEN**: Dank u wel, voorzitter. Ja, in zekere zin zegt u het daarmee denk ik eigenlijk al. Wij leveren de stukken aan die aan de commissie vervolgens zijn en ook aan de agendacommissie in welke vorm die geagendeerd worden. Dus als u behoefte heeft om een stuk met elkaar te bespreken, dan kunt u dat van de C- naar de B-agenda promoveren door dat verzoek te doen en dan bespreekt u dat hier met elkaar. Wij kunnen het ook aanleveren als B-stuk. Dat maakt op zich niet zoveel uit, maar u bepaalt nog steeds met elkaar of u het in die vorm bespreekt. Dus het is volgens mij niet echt een verzoek aan mij. Ik wil er best een ander stuk bovenop leggen. Het lijkt me eerlijk gezegd ook best heel nuttig, hoor, dat u die stukken hier met elkaar bespreekt en met mij bespreekt. Dus ik heb daar helemaal geen bezwaar tegen. Er zaten ook verder geen gedachten achter in de zin dat ik daarmee iets niet wil bespreken. Als dat uw vermoeden is, is dat niet zo. Laten we het vooral op de B-agenda zetten als daar behoefte aan is.

Wat betreft het opnemen van de realisatie voor de NNN, daar heb ik inderdaad met u al over gesproken. Ik heb u zo'n ook aangegeven dat ik op dit moment nog niet kan aangeven wanneer

1275 wij dat met elkaar kunnen bespreken. Daar wordt aan gewerkt. Zodra ik daar meer helderheid over heb, zal dat worden opgenomen in de Strategische Agenda.

De **VOORZITTER**: Het lijkt me in ieder geval ten aanzien van de twee verzoeken van C naar B dat de opmerkingen van D66 gezien kunnen worden als vragen ook richting de griffie en de Agendacommissie.

Mevrouw **JANSEN** (D66): Voorzitter.

De **VOORZITTER**: ja, mevrouw Jansen.

Mevrouw **JANSEN** (D66): Excuus, maar volgens mij hebben we geen antwoord gekregen op het agenderen van de windladder.

De **VOORZITTER**: Ja, daar geldt natuurlijk in principe hetzelfde voor. Als u wilt dat iets besproken wordt in de commissie kunt u dat ook zelf op de agenda zetten, maar-

Gedeputeerde **KOCKEN**: Nee, er staat volgens mij nog niet in wanneer die klaar is. Dat is denk ik waar dit over gaat. Dat komt omdat onze windpersoon promotie heeft gemaakt en tegenwoordig over de RES'en gaat en wij daarmee een nieuwe ambtenaar voor de windkwesties hebben moeten zoeken. Die hebben wij inmiddels gevonden. Maar daarmee komen dit soort processen ook gewoon wel weer net iets in de vertraging. Dus ik ga er wel vanuit, dit heeft hier grote aandacht, van mij persoonlijk ook. Die windladder, daar wordt echt aan gewerkt. Ook daar geldt wel voor: ik zal erop aandringen dat het snel duidelijk wordt, maar ik heb nu gewoon nog niet een datum. En ik wil hem er eigenlijk- Want hij is al een beetje geschoven en daarom staat hij er denk ik nu ook niet in, omdat we nu niet weer opnieuw willen schuiven en weer schuiven, maar u gewoon een helder perspectief willen geven wanneer we dat hier met elkaar kunnen bespreken. Dus, ja, u attendeert mij op iets waarvan ik me bewust ben. Ik weet dat we dat met elkaar moeten bespreken en dat zal ook gebeuren.

De **VOORZITTER**: Iemand nog over de Strategisch Agenda? Met de opmerkingen die er zijn gemaakt, zullen we die agenda uiteindelijk uitwerken in de commissievergaderingen. Ten aanzien van een aantal stukken betekent dat promotie van C naar B Ik denk dat daar iedereen mee kan instemmen en dat zal dan ook zo worden uitgewerkt.

1310 *De Strategische Statenagenda is met inachtneming van wijzigingen vastgesteld.*

6. Vaststelling lijst ingekomen stukken.

De **VOORZITTER**: Gaan we naar agendapunt 6. Dat is de vaststelling van de lijst van ingekomen stukken. Daar zijn door de griffie geen opmerkingen over ontvangen. Verlangt iemand het woord? Zo niet, dan is wat betreft de afdoening van de brieven conform het voorstel van het Presidium besloten.

1320 *De lijst ingekomen stukken is conform het voorstel van het Presidium vastgesteld.*

7. Vaststelling voortgangslijst van moties.

De **VOORZITTER**: Dan komen we bij agendapunt 7. Dat is de Voortgangslijst van de moties. Daar zijn ook bij de griffie geen opmerkingen van u ontvangen. Verlangt iemand daar het woord over? Dan stel ik voor de lijst vast te stellen.

De voortgangslijst van moties is ongewijzigd vastgesteld.

8. Voorlopig aangemerkt als hamerstuk.

1330 **8.a** Aanwijzen nieuw lid bestuurlijk ambtelijke adviescommissie Paviljoen Welgelegen (VD-13).

De **VOORZITTER**: Dan zijn we bij de hamerstukken. Zo even hadden we al één besluit genomen. Dat is de aanwijzing van de interim griffier. En wat nog openstaat is 8.a, de benoeming van het lid bestuurlijk ambtelijke adviescommissie Paviljoen Welgelegen, voordracht VD-13. Dit is vanmorgen ook besproken in het Presidium. Verlangt iemand hoofdelijke stemming? Maar volgens mij hebben we besloten om bij acclamatie akkoord te gaan. Dus daarmee is 8.a aangenomen.

9. Vragenuur.

De **VOORZITTER**: Dan zijn we bij agendapunt 9. Dat is het vragenuur. Voor alle duidelijkheid, de eerste termijn geldt voor Provinciale Staten, drie minuten en voor Gedeputeerde Staten ook drie minuten. Dan hebben we nog een tweede termijn van een minuut. Eventueel kunnen in de tweede termijn ook aanvullende vragenstellers een minuut spreektijd krijgen. Er zijn dus mondelinge vragen ingediend door het CDA, Realisatie van de NNN; de fractie van Volt, Tekort aan drinkwater; de fractie van JA21, Feitelijk onjuiste uitspraken gemeente Amsterdam over het weigeren van de VVGB. En dan beginnen we nu bij het CDA inzake realisatie NNN. De heer Hollebeek.

De heer **HOLLEBEEK** (PvdD): Voorzitter, ik zie wat mensen opstaan om wat te drinken en naar het toilet te gaan. Kunnen we even vijf minuten nemen daarvoor?

De **VOORZITTER**: Dat lijkt me een prima voorstel, meneer Hollebeek. Wij schorsen tot 15.15 uur.

Schorsing van 15.05 tot 15.20 uur.

De **VOORZITTER**: Ik heropen de vergadering. We zijn aanbeland bij de mondelinge vragen. Als eerste zal het CDA, mevrouw Koning, een mondelinge vraag stellen in het kader van realisatie NNN. Het woord is aan mevrouw Koning.

Mondelinge vragen inzake Realisatie NNN, ingediend door het CDA.

Mevrouw **KONING-HOEVE** (CDA): Dank, voorzitter. GS heeft laten weten dat het doel om in 2027 alle NNN-gebieden te hebben verworven en in 2029 alle NNN-gebieden te hebben ingericht niet haalbaar is en wordt losgelaten. Het CDA heeft al jarenlang aangegeven dat dit beleid volstrekt onrealistisch was en zijn blij dat GS dit nu ook inziet. Wij zijn van mening dat beleid realistisch en haalbaar moet zijn en dat de overheid betrouwbaar moet zijn. Het CDA wil weten wat de mededeling van GS betekent voor het vervolg van de NNN-doelen en landeigenaren. Wij hebben de volgende vragen.

Voorheen werd door GS gesteld dat we het NNN in 2027/2029 zouden moeten afronden. Is die verplichting vanuit het Rijk vervallen of was die er eigenlijk niet. 2, kunnen wij ervan uitgaan dat de opgave om driehonderd hectare extra NNN te realiseren in de binnenduinrand nu ook niet meer aan de orde is? 3, wordt het werken aan NNN vanaf nu weer op vrijwillige basis gedaan, zodat landeigenaren niet worden gedwongen om mee te werken? Die vrijwillige basis was ook bij aanvang van het NNN zo afgesproken. Hoe gaat u om met landeigenaren waarmee u reeds in gesprek was over realisatie van het NNN en die eigenlijk niet willen meewerken? Krijgen zij bericht dat verplichte realisatie nu niet meer aan de orde is? 5, krijgen landeigenaren die in veel gevallen ten einde raad waren over toekomstperspectief van hun bedrijf en die al juridische kosten hebben gemaakt om gedwongen realisatie van het NNN te voorkomen, hun gemaakte kosten vergoed? En als laatste vraag: gaat GS de NNN-doelen opnieuw tegen het licht houden? En kunnen we op korte termijn nieuwe, realistische doelen verwachten? Betekent dat ook dat er minder NNN gerealiseerd zou kunnen worden?

De **VOORZITTER**: Het woord is aan gedeputeerde Kocken.

Gedeputeerde **KOCKEN**: Dank u wel, voorzitter. En dank u wel, mevrouw Koning. Ja, ik denk dat het goed is dat u de vragen stelt, want ik zie dat mijn woorden tot allerlei wilde speculaties leiden. Dus ik neem graag de gelegenheid om hier recht te zetten wat ik heb gezegd en ook wat ik daarmee heb bedoeld.

- 1395 U vroeg allereerst of de verplichting van het Rijk er nooit is geweest en of die is vervallen. Dat is allebei niet zo. Die afspraak is er nog steeds. Ik heb ook niet gezegd dat die afspraak er niet is geweest of dat die er nu niet meer is. Maar ik heb wel gezegd dat het wat ons betreft moeilijk zal worden om die te halen, gelet op de tijd die ons nog rest en de middelen die ik daarvoor heb, de capaciteit die daarvoor tot onze beschikking staat.
- 1400 Kunnen we ervan uitgaan dat de driehonderd hectare niet meer aan de orde is? Nee, daar moet u vooral niet vanuit gaan, want die driehonderd in de binnenduinrand zijn heel nadrukkelijk genoemd in het coalitieakkoord, omdat dat extra NNN is in de zin van aanwijzen op plekken waar nu nog geen NNN is ingetekend; niet extra in de zin van driehonderd hectare meer dan het NNN al was, want het saldo nulprincipe geldt daarbij. Dus als wij daar driehonderd hectare extra intekenen, betekent dat ook dat er op een aantal andere plekken driehonderd hectare in totaal in mindering zal worden gebracht. Maar die hectares worden wel als cruciaal gezien. En dan zeg ik
- 1405 er ook even bij, ik heb u volgens mij aangegeven dat ik graag met u het gesprek aanga over: gaan wij voor de kwantiteit van het afronden van het NNN als hoogste en enige prioriteit of gaan wij in de herprioritering kijken of wij op de natuurkwaliteit moeten inzetten. Die beslissing is overigens nog niet genomen. Ik heb daar wel ideeën over, die zich steeds meer vormen en die
- 1410 deel ik graag met u en dan bekijken we waar wij met elkaar uitkomen. U geeft mij dan uiteindelijk de opdracht hoe daarmee om te gaan. Maar in ieder geval is de conclusie daarvan zeker niet dat die driehonderd hectare niet meer aan de orde zijn, wat mij betreft.
- 1415 Wordt werken aan de NNN nu weer vrijwillig? Vrijwilligheid is hierin altijd het uitgangspunt geweest om te komen tot realisatie. Rond N-2000 is met name de onteigeningstitel soms heel nuttig, juist om te komen tot volledige schadeloosstelling. En de processen die lopen, die gaan dus ook in beginsel gewoon door.
- 1420 U vraagt bij de volgende vraag hoe wij omgaan met mensen die te maken hebben gehad met deze realisatie en dat niet willen, of zij bericht krijgen dat de verplichte realisatie niet meer aan de orde is. Nou, daar heb ik eigenlijk al antwoord op gegeven. De realisatie van het NNN wordt gewoon voortgezet. Dus dat is niet aan de orde. En dat betekent ook dat de vraag die daarna komt, dat mensen die daar dan schade bijvoorbeeld door hebben geleden, of zij die vergoed krijgen. Die schade, daar kan ik nu nog niet echt over oordelen, maar het is zo dat de processen
- 1425 in beginsel worden voortgezet, maar sommigen waarschijnlijk, of mogelijk met een andere prioritering. Dus in die processen kijken wij naar wat dan passende oplossingen zijn. Maar er gaat niet een generale kostenvergoeding naar iedereen die hiermee te maken heeft gehad, omdat we dit proces in principe voortzetten.
- 1430 En dan is uw laatste vraag: gaan wij de NNN-doelen opnieuw tegen het licht houden? Nee, de omvang van het NNN wijzigt niet. Dat is een opdracht die wij al lange tijd hebben en die blijft ook zo. Dus de driehonderd hectare in de binnenduinrand zal er op termijn bijkomen en dan gaat er elders driehonderd NNN af. Maar de totale oppervlakte wijzigt niet. De realisatiedatum mogelijk wel, omdat ik denk dat daar een onvermijdelijkheid in zit. Maar de ambitie blijft gewoon staan.
- 1435 De **VOORZITTER**: Dank u wel. U was een beetje door de tijd, maar ik heb u laten uitspreken. Nee hoor, ik dacht, het is goed om het af te ronden. Ik kijk even naar mevrouw Koning of u nog aanvullende vragen heeft.
- 1440 Mevrouw **KONING-HOEVE** (CDA): Dank u wel, voorzitter. Ja, ik ben wel een beetje verbaasd, want ik hoor hier wel weer een heel ander verhaal dan bij de technische briefing en de eerdere uitspraak. Maar goed, daar gaan we ons nader op beraden. Maar dan wel een vraag. Als u zegt 'die driehonderd hectare binnenduinrand, dat gaan we wel doen', dan lijkt het erop alsof u dan recreatiegebieden wil gaan ontgrenzen. Wij willen eigenlijk dan wel stellen dat als u
- 1445 landbouwgebieden opnieuw begrenst, dat u ook dan landbouwgebieden moet ontgrenzen en dat u dat niet moet gaan uitruilen tegen andersoortige gebieden. Kunt u daar nog op ingaan?
- 1450 En u zegt nu: de vrijwilligheid is er altijd geweest, is altijd het uitgangspunt geweest. Nou heb ik processen gezien, bijvoorbeeld in Zuid-Kennemerland, waarbij bijvoorbeeld manege-eigenaren gedwongen werden. Dus ik heb daar niet echt iets van vrijwilligheid bespeurd. Hoe zit dat dan precies? Of wordt dat dan nu toch vrijwilligheid als uitgangspunt?

De **VOORZITTER**: Zijn er misschien nog andere leden die een vraag willen stellen? Ja? Oké. Dan gaan we eerst naar mevrouw Haas van Partij voor de Dieren.

1455

Mevrouw **HAAS** (PvdD): Dank u wel, voorzitter. Dank u wel voor het agenderen, aan het CDA. Wij hebben vragen van een iets andere strekking.

1460

De voorloper van de NNN is de ecologische hoofdstructuur, al in 1990 door het Rijk in gang gezet. In 2018 had die afgerond moeten zijn. We zijn inmiddels in 2024. Ik stel dus de vraag aan GS op dit moment: wat is de reden dat er in het financiële plaatje van het coalitieprogramma niet is voorzien in deze wettelijke taak? En dus vragen wij welke koploperproject van het PPLG heel duidelijk het doel hebben om de transitie van het landelijk gebied naar meer natuur in te zetten en zo de doelstellingen voor meer en betere natuur in ieder geval van NNN te gaan behalen?

1465

Dank u wel.

De **VOORZITTER**: Dank u wel. Mevrouw Jansen, D66.

1470

Mevrouw **JANSEN** (D66): Ja, dank u wel, voorzitter. D66 vindt het zeer zorgelijk dat gedeputeerde de doelen van NNN heeft losgelaten. Hoewel ik nu ook hoor dat het niet de omvang betreft, maar alleen de datum. Zoals de collega van het CDA ook al zei: een nieuw verhaal. We hebben reeds bij de Strategische Agenda aangegeven dat we het loslaten van de NNN-doelen zo snel mogelijk willen behandelen. Het antwoord bleef de gedeputeerde ons drie weken geleden ook al schuldig. Gedeputeerde Kocken erkende in de commissie Landelijk Gebied-vergadering van 11 maart de noodzaak van een schriftelijke voorbereiding op deze discussie en zij beloofde met een voorstel voor vorm en timing van verdere discussie naar de commissie te komen. Ook weer toegezegd de inhoudelijke afweging van deze koerswijziging NNN te bespreken. De gedeputeerde reageert dat met dat ze wederom nu niet weet wanneer we dit kunnen behandelen. Ik vraag me toch af, voorzitter, hoe de gedeputeerde tot een afweging is gekomen de NNN niet te realiseren en tegelijkertijd ons zegt niet over de benodigde stukken te beschikken. Die stukken lijken me toch essentieel om tot de slotsom te komen om die NNN niet te realiseren? Mogen wij daarom van de gedeputeerde verwachten dat zij de documentatie deelt waarop de gedeputeerde de conclusie heeft getrokken de NNN niet te voltooien? Hierbij doelen we op documentatie zoals: wat is er nu aangekocht, wat is begrensd en wat wordt er ontgrensd? Graag een reactie. Dank u wel.

1475

1480

1485

De **VOORZITTER**: Mevrouw De Sain van de BBB.

1490

Mevrouw **DE SAIN** (BBB): Beste aanwezigen, dank u wel voor het indienen van deze vragen door het CDA. We vinden het ook heel fijn dat er in de commissie de discussie gevoerd kan worden of dat we nou over kwantiteit of over kwaliteit praten, want kwaliteit vinden wij toch wel heel erg belangrijk. Ik heb alleen dan nog wel een vraag over het saldo nulprincipe. Volgens mij is die net ook al een beetje door het CDA gesteld, maar in principe moeten we natuurlijk geen appels met peren gaan vergelijken. Dus ik wil daar de gedeputeerde graag de aandacht voor vragen, is dat we wel appels met appels be- en ontgrenzen en peren be- en ontgrenzen en dat we daar oog voor blijven houden. Dank u wel.

1495

De **VOORZITTER**: Waren dit de aanvullende vragen van de overige fracties? Dan geef ik nu het woord aan gedeputeerde Kocken. Gelet op het feit dat er meerdere vragen zijn gesteld, ga ik u meer tijd geven dan één minuut, want dat gaat u vast niet redden.

1500

Gedeputeerde **KOCKEN**: Nee, ik denk inderdaad dat dat niet in één minuut gaat, maar ik zal het wel kort proberen te houden.

1505

Volgens mij is vrijwilligheid inderdaad het uitgangspunt geweest. En dat betekent niet dat we het daarbij laten, maar dat dat de basis is van hoe wij proberen het NNN te realiseren. Dat hebben we in het verleden ook zo gedaan. Waar zich mogelijkheden voordoen, daar grijpen wij de mogelijkheden. Maar waar noodzaak is en iemand niet te bewegen is, zal misschien uiteindelijk inderdaad van die vrijwilligheid moeten worden afgeweken. Dat was zo en dat is nog steeds zo. Dus dat betekent dat vrijwilligheid het uitgangspunt was en is.

1510

NNN ontgrenzen – en volgens mij vraagt mevrouw De Sain hetzelfde wat dat saldo nulprincipe nou eigenlijk inhoudt en geen appels en peren. Het saldo nulprincipe is volgens mij heel helder. Het betekent: als er NNN bij komt, moet er ook een stukje NNN af. Als er ergens een stukje NNN afgaat, moet er ergens anders een stukje NNN bijkomen. Wij hebben niet een algeheel principe dat de indeling over onze kaart voor altijd zo zal moeten blijven. Dat bebouwd gebied niet mag groeien, dat water niet mag groeien, dat natuur niet mag groeien, dat de landbouw niet mag groeien, en ook niet dat al die dingen niet kleiner mogen worden. Die afspraak hebben we alleen over het NNN. Dat gaan we niet nog groter maken en dat gaan we ook niet kleiner maken. Dus dat is het saldo nulprincipe. Als er NNN afgaat omdat iemand om een ontgrenzing vraagt, dan moet er ergens ook, wat eraf gaat, bijkomen. Dat is het hele principe. U zegt nu, het lijkt erop dat dan recreatieschappen worden ontgrensd. Ik weet niet waar dat zo op lijkt. Ik vind dat overigens niet een heel gekke suggestie, want die heb ik al meer gehoord. De recreatiedruk is volgens mij heel hoog, waardoor je je af kunt vragen of er dan nog sprake is van natuur. Dus ik vind de suggestie heel aardig. Of dat ook de beste oplossing is, valt allemaal nog te bezien.

De ecologische hoogstructuur moest af zijn, en welke koploperprojecten hebben wij die daaraan bijdragen? Dat vraagt volgens mij de Partij voor de Dieren. Dat antwoord wil ik u eigenlijk nu nog even schuldig blijven, omdat ik u daar niet verkeerd over wil informeren en ik daar nog niet over ben ingefluisterd. Dus daar kom ik graag schriftelijk even bij u op terug.

Dan, hoe is het mogelijk om te concluderen dat we het NNN niet gaan realiseren? Dat is uw conclusie, denk ik, dat was niet mijn conclusie. Mijn conclusie is geweest: we gaan 2027 niet halen. Niet 'we stoppen met het NNN', niet 'het NNN is niet nodig'. Heb ik allemaal helemaal niet gezegd. Ik heb gezegd: de doelstelling die we hebben om dat in 2027 te realiseren, daarvan zie ik aankomen dat die moeilijk of niet haalbaar is. En daar heb ik vervolgens van gezegd dat ik graag met u bespreek of u wilt dat ik alles op alles zet om die laatste hectare wel te gaan halen, of dat u zegt: zet dan in op daar waar de natuur het het hardst nodig heeft. Dat lijkt mij een heel reëel gesprek. Als u zegt dat dat gesprek hier gevoerd moet worden, lijkt me dat terecht. Als ik dat zeg, lijkt me dat net zo terecht. Volgens mij zijn we het daarover eens. U moet er alleen niet nu al allerlei conclusies aan verbinden die in ieder geval niet uit mijn woorden zijn te halen.

Volgens mij heb ik daarmee de vragen die gesteld zijn, beantwoord, behoudens die van de Partij voor de Dieren, maar die doe ik dan graag schriftelijk.

De **VOORZITTER**: Ja, dat is een toezegging. Dank.

De **VOORZITTER**: Dan gaan we over naar de volgende mondelinge vraag. Die zal gesteld worden door de fractie van Volt. Mevrouw Schneemann gaat hem toelichting. Dat is Tekort aan drinkwater.

Mondelinge vragen inzake Tekort aan drinkwater, ingediend door Volt.

Mevrouw **SCHNEEMANN** (Volt): Dank, voorzitter. In verschillende media verscheen op 3 april bericht dat er een dreigend tekort aan schoon drinkwater is in onder andere gebieden bij Amersfoort, Enschede en Hengelo. Al 45 bedrijven zijn een wateraansluiting geweigerd en ook zijn er nieuwbouwwijken in beeld waar gevreesd wordt dat er in de toekomst geen drinkwater geleverd kan worden. Daarnaast wordt er gewaarschuwd dat er binnen zes jaar in heel Nederland een acuut drinkwatertekort kan zijn. Volt maakt zich daarom zorgen om dit dreigende drinkwatertekort. Hoewel er al schriftelijke vragen zijn ingediend door de fracties van BBB en VVD, stellen wij hierop aanvullende vragen, omdat we het belangrijk vinden hoe we hier bestuurlijk mee omgaan.

De volgende vragen. Is de provincie in gesprek met Vitens en andere drinkwaterbedrijven over dit dreigende tekort? Zijn de verschillende instanties voldoende financieel en bestuurlijk uitgerust om deze tekorten aan te pakken? Zo nee, welke rol kan de provincie hierbij spelen? 3, de oproep van Vitens aan de provincies om zo snel mogelijk voldoende vergunningen af te geven, omdat dat volgens hen te langzaam gaat, speelt dat ook in Noord-Holland? En wat zijn eventuele

- 1570 redenen van deze trage besluitvorming? 4, voor welke andere doeleinden wordt drinkwater gebruikt? En kunt u indicatief aangeven hoe groot dit gebruik is ten opzichte van het gebruik als drinkwater om te drinken? 5, kunt u prioritering geven wie wel en wie geen drinkwater krijgt bij een crisis? Vraag 6, zijn er plannen om drinkwatergebruik te minderen, bijvoorbeeld door het stimuleren van regenwater voor bijvoorbeeld tuinbewatering en wc's doorspoelen? 7, is GS bereid om samen met gemeenten, waterschappen en andere instanties actief campagne te voeren over het beperken van het watergebruik? Dank u wel.

De **VOORZITTER**: Dank u wel. Het woord is gedeputeerde Kocken voor het beantwoorden van de vragen.

1580

Gedeputeerde **KOCKEN**: Wij delen op zich de zorgen die u aankaart. De provincie werkt nauw samen met de drinkwaterbedrijven aan een aantal ontwikkeltrajecten, zoals bijvoorbeeld in de Horstermeerpolder, in het Gooi en in Overveen. En wij stellen met deze bedrijven samen een regionaal actieplan op wat moet aansluiten op het landelijk actieplan dat op dit moment wordt gemaakt.

1585

De financiering van de drinkwatervoorziening gebeurt via de drinkwaterprijs. Dus vooralsnog zijn de drinkwaterbedrijven voldoende uitgerust, maar de tarieven zullen in de toekomst naar alle waarschijnlijkheid verder stijgen, omdat er complexere zuiveringen moeten worden gebouwd. Die leidingen moeten worden aangelegd naar nieuwe woonwijken. Hoe die situatie zich precies zal ontwikkelen, is afhankelijk van de mate waarin de vraag toeneemt en de omvang van de benodigde investeringen in de komende decennia.

1590

Het antwoord op vraag drie is dat vergunningsaanvragen in Noord-Holland in ieder geval binnen de termijn worden afgehandeld en dat, zoals wij het zien, het vooral veel tijd kost om aan de wettelijke landelijke vereisten te voldoen bijvoorbeeld rond een stikstofvergunning of voor het opstellen van een milieueffectrapportage.

1595

Het antwoord op vraag vier. De andere doeleinden waarvoor water wordt gebruikt, zijn met name zakelijk gebruikt door de industrie. Bijvoorbeeld voor koelwater en proceswater voor de levensmiddelenindustrie. Dat wordt geschat op rond de tien procent.

1600

Dan vraagt u naar de prioritering. Dat is wel wat ingewikkeld, want de drinkwaterbedrijven hebben een leveringsplicht en hebben ook contracten met industriële afnemers. En afkoppelen van het drinkwaternet kan grote gevolgen hebben. Realistische opties in tijden van nood, die dus veelal samenhangen met droogte en hitte, zijn bijvoorbeeld een verbod om tuinen te sproeien en kinderbadjes te vullen. En tot op heden blijkt dat de oproepen in de media om zuinig met water om te gaan, op zich helpen. En dat is waar we het op dit moment mee zullen moeten doen.

1605

Of er plannen zijn? Ja, het ministerie van I&W werkt samen met VWIN, IPO, VNG en andere organisaties aan een Nationaal Plan Drinkwaterbesparing waar een veelheid aan acties in is opgenomen, zoals het hergebruik van water en gebruik van minder gezuiverd water voor laagwaardige doeleinden.

1610

En dan uw laatste vraag, of wij bereid zijn om campagne te voeren voor het beperken. Dat wij in principe zullen meewerken aan besparingscampagnes als die door Noord-Hollandse bedrijven worden geïnitieerd.

1615

De **VOORZITTER**: Dank u wel. Mevrouw Schneemann, misschien nog aanvullende vragen? Nee. Zijn er andere Statenleden? Ja, de heer Klein van de ChristenUnie. Ik kijk even of er nog andere zijn. Ik geef het woord aan de heer Klein van de ChristenUnie.

1620

De heer **KLEIN** (CU): Ja, dank aan Volt voor het stellen van deze vraag. Inderdaad een belangrijk onderwerp. Ik haak even aan op het antwoord op vraag zes: zijn er plannen om het drinkwatergebruik te verminderen en het stimuleren van bijvoorbeeld regenwater. Dan zegt u: wij willen aansluiten bij alles wat er georganiseerd wordt of wat andere bedrijven gaan doen. Maar wij denken toch ook wel dat de provincies zelf hier een rol kan pakken. Bent u dat met ons eens? En welke rol zou de provincie dan kunnen nemen? Bijvoorbeeld voorlichting aan gemeentes of over campagnes zelf organiseren. We horen het graag.

1625

1630

De **VOORZITTER**: Dank u wel. Dan in de tweede termijn het woord aan gedeputeerde Kocken.

1635

Gedeputeerde **KOCKEN**: Ik denk dat ik u hier het beste een schriftelijk antwoord op kan geven. Maar in algemeenheid kan ik wel zeggen dat het niet is dat we helemaal nietsdoen. We proberen ook bijvoorbeeld met klimaatadaptief bouwen hier aandacht voor te vragen en daar spelen dit soort factoren zeker ook een rol. Maar als u een compleet beeld wilt hebben, dan lever ik u dat liever schriftelijk aan. Want als ik nu sta te wachten tot iemand snel iets voor mij produceert wat ik u dan weer halfslachtig doorgeef, dat is volgens mij voor niemand goed. Dus als u mij toestaat, rond ik het schriftelijk met u af.

1640

De **VOORZITTER**: Een mooie toezegging. Hiermee komt een eind aan deze mondelinge vraag.

1645

De **VOORZITTER**: Dan gaan we naar de laatste mondelinge vraag ingediend door JA21. Dat gaat over uitspraken van de gemeente Amsterdam over het weigeren van de VVGB. Ik geef het woord aan de heer Van den Berg van JA21 voor het stellen van de vragen.

1650

Mondelinge vragen inzake Feitelijk onjuiste uitspraken gemeente Amsterdam over weigeren VVGB Windturbines Noorder IJ-Plas, ingediend door JA21.

1655

De heer **VAN DEN BERG** (JA21): Dank u wel, voorzitter. Beste inwoners, Gedeputeerde Staten, ik zal het vandaag kort houden want de mondelinge vragen staan bij jullie allemaal in iBabs en kunnen daar ook helemaal doorgelezen worden.

1660

Wel wil ik het volgende punt maken vandaag namens de fractie van JA21. En die gaat namelijk over betrouwbare en navolgbare besluitvorming en uitspraken. We hebben de uitspraken van de wethouder Duurzaamheid van de gemeente Amsterdam kunnen zien bij de Hofbar en die zijn feitelijk onjuist. Nou, wij snappen natuurlijk best dat de gemeente Amsterdam politiek gezien verbolgen is over de uitkomst van het dossier. En dat is namelijk het weigeren van de windturbines bij de Noorder IJ-Plas. Daar hebben wij echt begrip voor. En dat kan schuren. Maar wij willen wel dat het voor onze inwoners in de gemeente Amsterdam en in de provincie Noord-Holland navolgbaar blijft wat er wordt gezegd en dat we ons bij de feiten houden. En dat is precies wat ik wil vragen aan de gedeputeerde om daar als hogere overheid ook op toe te zien dat in dit geval de gemeente Amsterdam zich bij de feiten houdt en vervolgens overgaan tot de orde van de dag en het debat bij de feiten te voeren. Ik dank u wel.

1665

De **VOORZITTER**: Dank u wel. Dan geef ik het woord aan gedeputeerde Rommel.

1670

Gedeputeerde **ROMMEL**: Ja, dank u, voorzitter. Ik zal ook in het kort op de vragen- Al vind ik wel, moet ik wel zeggen, het is goed dat u daar als Staten zelf aandacht aan geeft en over vraagt.

1675

Want we hebben inderdaad kennisgenomen – tenminste, ik dan, ik heb het nog niet aan mijn mede-gedeputeerden gevraagd of zij kennis genomen hebben van de artikelen en de uitzending. Maar de uitspraken zijn natuurlijk voor rekening van het college en van Amsterdam en daar zou ook de gemeenteraad wat over te zeggen moeten hebben, en anders bent u dat; niet zozeer GS.

1680

Wat ik wel wil aangeven, we hebben natuurlijk zelf al een levendige discussie meegemaakt, waarin u dus uw uitspraak heeft gedaan over de VVGB en over wat u vindt dat een goede ruimtelijke ordening is. En nou ja, dat is nu een proces ingegaan. En u heeft ook besloten, daar heeft u uw positie ingenomen, besloten om die VVGB te weigeren op basis van de goede ruimtelijke ordening. Dan zegt u ook van, ja, deelt u die mening? En wat vindt u dan van het vertrouwen? GS is, zoals ik net al zei, niet verantwoordelijk voor uitspraken van een ander. We hebben daar dus ook geen oordeel over, mits het maar binnen de kaders van de wet is. En het vertrouwen van de overheid is van groot belang. Dat ben ik ook met u eens. ‘Democratisch en transparant’ heeft u ook gezegd, en ‘inclusief’. Dat is ook niet voor niks waarom wij ons coalitieprogramma de titel hebben meegegeven ook van Verbindend vooruit!. En u gaf het ook al aan, we begrijpen dat Amsterdam ongelukkig is met dit besluit. Maar ja, de meerderheid in uw Staten heeft gesproken. En ja, of de uitzending van de Hofbar het vertrouwen in de overheid beschadigt? Ja, dat durf ik zelf niet te zeggen. En als laatste zegt u, heeft u contact gehad? Nou, we hebben natuurlijk diverse contacten met Amsterdam, omdat er nog behoorlijke opgaven in

1685

1690 liggen waar wij ook met Amsterdam over moeten spreken, maar niet expliciet over de Hofbar. En nou ja, laat ik het zo zeggen, wij voeren ook onze eigen koers en niet op de uitspraken van een ander. Dank u, voorzitter.

1695 De **VOORZITTER**: Dank u wel. Het woord is aan de heer Van den Berg in tweede termijn voor nadere vragen.

De heer **VAN DEN BERG** (JA21): Ja, dank, voorzitter, en ook dank aan de gedeputeerde. Waar ik eigenlijk wel expliciet om had gevraagd in de mondelinge vragen was ook om de gedeputeerde van Klimaat en Energie hier antwoord te laten geven. Dan heb ik het over gedeputeerde Kocken. Dus ik zou eigenlijk ook van haar wel de beantwoording willen terugzien. En ik vind dat wij echt als provincie en ook wel als overheid ons toch wel een veel sterkere rol mogen aanmeten als het gaat om betrouwbaarheid richting inwoners. Want hier is een lagere overheid, die doet uitspraken. Er is letterlijk gezegd: als je kijkt naar het debat wat in Provinciale Staten is gevoerd, dan gaat het er helemaal niet over. En dan gaat het over de beoordeling op ruimtelijke gronden. Nou weet ik zeker dat de inwoners van Amsterdam niet allemaal zo'n debat gaan terugkijken om te zien of dat allemaal wel klopt, maar het klopt niet. En ik trek me dat wel degelijk aan, dat dat vertrouwen op deze manier wel echt wordt geschaad. Dat kan ik niet meten, maar dit moeten we niet willen als overheden. Kortom, ik doe echt een dringend beroep om de wethouder hierop aan te spreken, dat hij het debat voert op de inhoud en geen onwaarheden meer verkondigt. Dank u wel.

1710 De **VOORZITTER**: Ik kijk even of er nog andere fracties zijn die naar aanleiding van deze vraag, mondelinge vragen willen stellen. Zo niet, dan kijk ik naar het college. Gedeputeerde Kocken komt.

1715 Gedeputeerde **KOCKEN**: Nou, meneer Van den Berg, het college spreekt met één mond. Dus ik sluit me in deze dan aan bij de woorden die mijn collega zojuist aan u heeft gericht. Daarmee heeft u dan ook mijn antwoord.

De **VOORZITTER**: Even kijken of er nog andere vragen zijn. Ja, zeker. Gedeputeerde Rommel.

1720 Gedeputeerde **ROMMEL**: Niet aan mij gericht, maar ik heb nog wel even één toevoeging. Er ligt nog wel een brief, dat wil ik nog wel aangeven, die gestuurd is naar en PS en GS vanuit het college. En daar komen ook zo snel mogelijk nu de antwoorden op naar Amsterdam toe.

1725 De **VOORZITTER**: Dit was de rondvraag van JA21. Daarmee zijn we aan het eind gekomen van dit agendapunt, agendapunt 9.

10. Indien aan de orde: advies GS op motie(s) Vreemd aan de Orde van de Dag.

1730 De **VOORZITTER**: Dan gaan we naar agendapunt 10 en dat zijn de moties Vreemd aan de Orde van de Dag. En ik ga het woord geven voor een toelichting op de eerste motie en die is ingediend, dat is motie M25, door de SP, met als titel Asbest doodt nog iedereen. En daar zal een toelichting worden gegeven door gedeputeerde Olthof. Dat geldt denk ik ook voor motie M26, ook ingediend door de SP. Dat gaat over Particuliere asbestvrij. En motie M27, ook ingediend door de SP, en dat gaat over de Pilot provinciaal vervoer Texel. Gedeputeerde Olthof.

1740 Gedeputeerde **OLTHOF**: Ja, dank u wel, voorzitter. Ja, de asbest is niet de eerste keer dat de SP hiermee komt. Ik waardeer de betrokkenheid als het gaat over die volksgezondheid en juist het gevaarlijke van asbest. Alleen, deze motie moet ik ontraden. Dat heeft er alles mee te maken dat bij ons niet bekend is dat er op dit moment een nieuwe wet is die dit vaststelt. Er is een wet ingediend, die is bij de Eerste Kamer gesneuveld op basis van een aantal cruciale voorwaarden. Als u hem wel heeft, dan hoor ik het graag, maar ik heb het nog een keer laten uitzoeken: er is op dit moment geen nieuwe wet die in werking is getreden of is aangenomen met een inwerkingdatum waar die voorwaarden staan. En op het moment dat die voorwaarden er wel zijn

1745 en we weten hoe dat eruit ziet, dan zullen we uiteraard dat ook meewegen in onze uitvoeringsagenda als het gaat over VTH, onze verantwoordelijkheid die erbij past. Dus als u andere informatie hebt, dan hoor ik het graag, maar er is bij ons niets bekend over een nieuwe

wet die nu aangenomen is in de Eerste Kamer en die ook in werking treedt in 2025. Maar nogmaals, ik hoor graag van u als u andere informatie hebt, maar ik heb ze niet kunnen vinden.

1750

Dan gaan we, voorzitter, naar motie M26. U zult begrijpen, althans, dat hoop ik, dat ik die ook wil ontraden. Overigens, het is niet alleen het inleveren van asbest. Volgens mij zit er een heel protocol, als er een bepaalde oppervlakte is, dat het ook verwijderd moet worden. En daar zitten heel veel kosten aan vast. En ik wil heel eerlijk zeggen, als u nu aan de provincie gaat vragen om
1755 daar een subsidieregeling voor te maken om dat asbest te verwijderen en de gemeenten daarin tegemoet te komen: ik heb het budget niet, ik zou ook niet weten wat we het vandaan moeten halen. En ik vraag me af of dat dan uiteindelijk de hoogste prioriteit is als het gaat over de taken van de provincie op VTH. Dat neemt niet weg dat ik het belangrijk vind dat het gebeurt. Daar zeg ik niks over. Maar volgens mij is dit een primaire verantwoordelijkheid van de gemeenten zelf om
1760 dit op te pakken. Dus ook die motie wil ik ontraden.

En motie M27. Ik heb veel contact ook met het college van Texel. Overigens, de problemen die u schetst, in deze omvang zijn ze bij ons niet bekend. Natuurlijk, er zijn altijd dingen die voor verbetering vatbaar zijn en daar is ook overleg over met Connexxion als concessiehouder. Dus
1765 dat mag duidelijk zijn. En ja, op dit moment om voor Texel een aparte regeling te maken als het gaat over openbaar vervoer en dat naar ons toe te halen, ja, volgens mij zijn we druk bezig om met de nieuwe concessie met een plan van aanpak te komen en een Programma van Eisen als het gaat over de nieuwe concessie in zijn volledigheid. Dus deze motie ga ik ook ontraden om nu voor Texel iets heel aparts te gaan doen. We zijn in gesprek met Texel en met de partijen die er
1770 actief zijn. We kijken waar het beter kan. Overigens, de tussenboot, zoals u schetst, voor de afvaarten, die gaat vanaf juli wel weer rijden. Dus dat zal beter moeten gaan. Maar verder blijf ik in contact met het college van Texel om te kijken of er andere problemen zijn en ben ik graag bereid om het op te pakken, maar deze motie, om het echt helemaal overhoop te halen, die ontraad ik. Dank u wel, voorzitter. Dat was het.

1775

De **VOORZITTER**: De volgende motie Vreemd is ingediend door Volt en de ChristenUnie, motie M28, Opvang voor vluchtelingen. Dat zit ook dicht tegen de spreidingswet aan. Dus ik zal daar een advies over geven.

1780

Zoals u weet, sinds de inwerkingtraining van de Spreidingswet wordt geacht dat in iedere gemeente asielopvang plaatsvindt. Ik moet u wel zeggen, nog steeds, dat het jammer was dat die wet nodig was om überhaupt tot die locaties te komen. Maar dat betekent wel dat gemeenten daarvoor aan de lat staan en een geschikt onderkomen moeten vinden. Daar kunnen natuurlijk ook leegstaande kantoren panden voor ingezet. Dat is zeker zo. Daar is in het verleden ook naar
1785 gekeken, ook in nauw overleg met het COA. Maar dat is niet aan ons om dat te regelen. Wij staan natuurlijk wel vanzelfsprekend open, ook met het team wat op dit moment vanuit de provinciale regietafel ondersteuning verleent aan de gemeenten om, als provinciaal beleid in de weg zou staan of daar behulpzaam bij zou kunnen zijn, dat we dat natuurlijk ondersteunen. Het beeld over de leegstand van de kantoorpanden, en daar ga ik af op hetgeen mijn collega gedeputeerde
1790 Rommel tegen mij heeft gezegd, dat is er wel degelijk. Dat is overigens wel laag in onze regio. Mede ook gezien de aard van activiteiten op bedrijventerreinen is het niet altijd zo dat de kans om een kantoorpand te transformeren heel erg groot is. Maar dat ontslaat gemeenten natuurlijk niet om in samenspraak met het COA te blijven zoeken, ook naar leegstand. En ook in de kring van commissarissen hebben we dat ook teruggelegd richting het Rijk zelf als het gaat om
1795 rijksvastgoed en ook de inzet daarvan zoveel mogelijk ter beschikking te stellen voor de opvang van asielzoekers. Maar de motie zoals die hier is ingediend, die ontraad ik, omdat ik vind dat wij daarmee op de stoel gaan zitten van de gemeenten. Dat was motie M28.

1800

Dan motie M29, ingediend door Volt en de Partij voor de Dieren. Dat gaat over het Noord-Hollands lobbyregister. Uiteraard, als overheid hebben wij de taak om transparant en zoveel mogelijk open ook te zijn. Dat geldt niet alleen voor het openbaar debat wat wij hebben, maar ook voor het werk wat wij doen als Gedeputeerde Staten. Uw vraag heeft me wel enigszins verrast en dat komt vooral door de wat suggestieve constatering en overwegingen, want als u de overwegingen leest dan verwijst u volgens mij naar iets wat al meer dan zestien jaar geleden hier
1805 gebeurd is. Althans, het is mij niet bekend dat in de periode dat u in de Staten zit wij hier op een of andere manier dingen zouden hebben gedaan waardoor er incidenten zijn, waardoor het vertrouwen in de politiek in Noord-Holland geschaad zou zijn. We hebben u vorige week een

vernieuwde communicatiestrategie gestuurd. Dat doen wij na iedere provinciale verkiezingen en die stellen we op naar aanleiding ook van de basis die gegeven wordt in het coalitieakkoord
 1810 Verbindend Vooruit!. Daar hebben we uitgesproken inderdaad precies wat u ook wil te zijn: open, transparant, te laten zien wat we doen, de dilemma's die we hebben en ook de inwoners daar waar nodig daarbij te betrekken. Vertrouwen in de overheid, dat is in onze provincie inderdaad ook niet vanzelfsprekend. Onze keuzes leiden soms tot heftig debat. En, ja, de onderbouwing, dat merken we vandaag de dag ook, wordt niet altijd automatisch voor waar aangenomen. Dat
 1815 heeft soms ook te maken met desinformatie, nepnieuws. Dat maakt het voor de inwoners best weleens ingewikkeld om nog te bepalen wat waar is en wat niet waar is. Ik maak me daar, net als u, ook enorm veel zorgen over. Hetzelfde is met de versmalling van het debat soms, waardoor we, ja, niet altijd naar elkaar luisteren, niet altijd met elkaar praten en soms ook niet met elkaar beslissen. Maar uw suggestie, alsof we het hier al jaren niet goed doen, dat vind ik iets te ver
 1820 gaan. En wellicht onbedoeld geeft dat juist brandstof aan het wantrouwen, alsof het nu nodig zou zijn. Het onderzoek waar u naar verwijst, dat is al wat ouder. En niet zo lang geleden, een aantal van u kunnen dat misschien herinneren, heeft Statenlid Zaal van GroenLinks destijds Statenvragen gesteld. Dat is ongeveer een jaar geleden. Daar hebben wij ook op geantwoord. En daar hebben we ook aangegeven dat wij vinden dat er een aantal onvolkomenheden in het
 1825 rapport zitten, maar ook een aantal aanbevelingen waarvan we ook hebben afgesproken om die direct in te voeren. En denkt u aan de actualisatie van de Gedragscode. Die gaan we op 22 april met uw Staten bespreken. Maar is ook niet het enige. Dus transparant met declaraties, maar ook de agenda's niet achteraf, maar juist vooraf publiceren. Dus wij proberen, naar mijn idee, op alle fronten zo transparant mogelijk te zijn. Als we dat niet zijn, dan weet ik dat u de vragen zult
 1830 stellen hier om ons transparant te maken. Dus ik vind eigenlijk deze motie overbodig.

Dan gaan we naar de volgende motie. Die is ingediend door Volt en D66, motie nummer M30, Wat kan wel?. En die zal worden toegelicht door de heer Beemsterboer.

1835 Gedeputeerde **BEEMSTERBOER**: Voorzitter, dank u wel. Allereerst natuurlijk begrip voor dat de indieners, net als wij, zorgen hebben over de voortgang van het PPLG. Er moet veel gebeuren en helaas heb ik mezelf vanaf deze plek, heel wat vaker dan mij lief is, horen zeggen dat we helaas ook van externe omstandigheden afhankelijk zijn. Dus ik begrijp goed dat deze motie is ingediend. Tegelijkertijd zou ik hem willen ontraden, omdat die wat ons betreft overbodig is. Dat
 1840 zou ik wel even willen toelichten. Wij zijn op dit moment intensief aan het werk aan het concept-PPLG. Wij hopen in de Statencommissie van voor de zomer al iets met u te kunnen delen daarover. Ik heb u met enige regelmaat aangegeven dat we in de situatie, waar we nu in verkeren, van verschillende scenario's uit moeten gaan, waaronder een nulsценario: er is geen geld. En dat we in dat nulsценario dus moeten kijken: wat kan er wel? En dat is eigenlijk waar de motie voor
 1845 een groot deel toe oproept. In de versie waaraan nu gewerkt wordt van de volgende versie van het PPLG wordt ook meer inzicht gegeven in welke Europese subsidies we gebruiken en verder nog zouden kunnen gebruiken. Zo gebruiken we op dit moment ook het Nationaal Strategisch Plan, onderdeel van de Europese landbouwsubsidie, NSP-subsidie, voor mogelijkheden voor groenblauwe dooradering. En dan gaat het specifiek om niet-productieve agrarische
 1850 investeringen. En ook maken we gebruik van de subsidie voor integrale gebiedsontwikkeling die ook vanuit Europa komt voor het maken van gebiedsplannen. Wat er dus wel kan, is onderdeel van het werk dat we nu aan het doen zijn. Daarmee zou je kunnen zeggen, ja, dan zou je ook kunnen adviseren bijvoorbeeld om die motie aan te houden en dan voor de zomer of na de zomer bij behandeling kritisch vanuit de Staten te kijken of nou alles wat erin zit ook wel
 1855 daadwerkelijk gebeurd is. Dat zou wat mij betreft ook prima zijn. Maar voor dit moment zou ik aangeven, als we nu ook weer eigenlijk hetzelfde wat onze ambtelijke organisatie al aan het doen is, in reactie op de motie moeten verwerken, dan vragen we de organisatie om het werk dubbel te doen. En ze hebben het al heel erg druk met het realiseren van het PPLG en alle wijzigingen die daar nu in zitten. Dus ik zou willen adviseren om hem ofwel aan te houden of ik moet hem helaas
 1860 ontraden. Dank u wel.

De **VOORZITTER**: Dank u wel. De laatste is motie M31, ingediend door JA21, met als titel Inzetten op landelijke financiering verbinding A8-A9. Gedeputeerde Olthof.

1865 Gedeputeerde **OLTHOF**: Ja, dank u wel, voorzitter. Hij was net al even voorbijgekomen in een eerder debat. Deze motie, ik begrijp de aandacht daarvoor, omdat het ook een punt is wat vaker terugkomt, maar ik moet deze motie ontraden. Hij is eigenlijk overbodig – laat ik met dat laatste

- 1870 beginnen – om een aantal redenen. 1, hij is overbodig, omdat dit letterlijk in het coalitieakkoord staat dat wij hiermee aan de slag gaan, ook met de financiering; en die financiering zich niet beperkt tot het vorig kabinet maar ook tot het nieuwe kabinet. Het is een opgave die we volgens mij permanent hebben. Daarnaast heb ik u toegezegd, en ik kom er ook aan, dat ik nog met een notitie kom, een brief kom, ook ten aanzien van een ander punt in het coalitieakkoord. Dat gaat over robuuste oplossingen. Dus daar kom ik binnenkort mee, met in ieder geval daar een update over.
- 1875 En het andere is, en dat maakt eigenlijk dat ik hem ontraad, niet omdat die overbodig is, maar omdat die wat mij betreft te beperkt is. Er is net al een rijtje genoemd met allerlei grote projecten die we in Noord-Holland hebben, die fundamenteel zijn voor de infrastructuur in Noord-Holland. Dan gaat het over de ring Alkmaar, de N242 bij Dijk en Waard. Dan gaat het over de ontsluiting van Den Helder. Dan gaat het over een andere ambitie, de onderdoorgang bij Broek in Waterland.
- 1880 En zo hebben we nog een aantal zaken, onder andere de A8-A9. En ik binnenkort ook een gesprek heb met I&W om eens te kijken: van hoe gaan we dat mandje, die totale opgave, die cruciaal is voor Noord-Holland, hoe gaan we daarmee om. Ook als het gaat over de financiering, want tot nu toe is het vanuit het Rijk, moet ik eerlijk zeggen, en dat wordt op dit moment niet
- 1885 minder, elk gesprek wat we hebben gaat vooral over: wat kan er niet meer nieuw. Althans, er kan helemaal niets meer, we gaan alles stoppen in beheer en onderhoud. Dus dat is gewoon een heel lastige discussie. En dat is een punt wat we vanuit het IPO, vanuit de MRA en vanuit de provincie regelmatig op de agenda's hebben bij het Rijk, dat we niet alleen maar moeten stilstaan, maar dat we ook moeten blijven investeren in nieuwe ontwikkelingen. Dus dat staat op de agenda, maar
- 1890 daar zit weinig beweging in. Desondanks heb ik zelf ook een gesprek daarover om het belang van Noord-Holland nog eens een keer aan de orde te stellen. Dus daar zal ook de A8-A9 voorbijkomen, maar ook de andere grote projecten. En wat ik u kan toezeggen – omdat ik begrijp heel goed dat ook deze Staten behoefte hebben van ‘waar staan we nu op dit moment en doen we er voldoende aan’ – om daar een terugkoppeling op te geven van, wat is nu het algemene
- 1895 beeld, waar staan we nu en wat mogen hiervan verwachten? Dus de motie ontraad ik om een aantal redenen, maar ik doe u wel de toezegging om u terugkoppeling te geven van het gesprek wat ik binnenkort heb.
- 1900 De **VOORZITTER**: Dank u wel.
- Het is nu 16.05 uur. Ik schors even tot 16.15 uur. Dan kunt u nog even over het stemmen nadenken. Daarna gaan we over tot stemming. Ik schors tot 16.15 uur.
- Schorsing van 16.03 tot 16.19 uur.*
- 1905 De **VOORZITTER**: Geachte Statenleden, mag ik u verzoeken te gaan zitten? Voor de oplettende luisteraar: heeft u drie keer de bel gehoord. Die laatste was natuurlijk speciaal voor Katja, want dat was hoogstwaarschijnlijk de laatste keer dat Katja de bel bediende.
- 1910 Een bijzonder welkom aan de familie van Katja, die binnen is gekomen. Welkom. Fijn dat jullie erbij zijn. Ik weet dat haar ouders meekijken voor straks. Maar we gaan ook eerst de stemmingen doen. Maar niet voordat ik, toch wel met enige trots, mag melden dat ik zojuist te horen heb gekregen dat alle partijen de verklaring hebben ondertekend tegen Jodenhaat en discriminatie, en dat die vandaag op de website zal worden geplaatst. Dank.
- 1915 *[Tafelgeroffel]*
- De **VOORZITTER**: Compliment naar u allen. Alle fracties hebben meegetekend.
- 1920 **11. Indien aan de orde: gebundelde stemming van alle motie(s).**
- De **VOORZITTER**: Dan is nu aan de orde agendapunt 11 en dat is de stemming. We hebben een aantal moties Vreemd aan de Orde van de Dag die we in stemming gaan brengen.
- 1925 Dan gaan we beginnen denk ik met motie M25, mevrouw de griffier. Het voelt toch wel een beetje vreemd dat we dat voor de laatste keer gaan doen.

Motie M25, ingediend door de SP, met als titel Asbest doodt nog steeds. Mevrouw Bouhleh.

- 1930 Mevrouw **BOUHLEL-LASCARIS** (SP): Sorry, voorzitter, ik zat even niet op te letten. Wij willen M25 en M26 intrekken. Wij vinden het te belangrijk en willen hierop terugkomen in de commissie.

Motie 25 'Asbest doodt nog steeds' maakt geen deel meer uit van de beraadslagingen c.q. besluitvorming.

1935

Motie 26 'Ook Particulieren asbestvrij' maakt geen deel meer uit van de beraadslagingen c.q. besluitvorming.

De **VOORZITTER**: Dank u wel.

1940

Dan breng ik nu in stemming motie M27, ingediend door de SP. De titel is Pilot provinciaal openbaar vervoer Texel. Verlangt iemand hoofdelijke stemming? Iemand stemverklaring? Ja, de heer Dekker, Forum voor Democratie voor Democratie.

- 1945 De heer **DEKKER** (FvD): Ja, dank u wel, voorzitter. We hebben wel het gevoel dat er behoefte is aan een out of the box-oplossing. We vinden het ook een heel sympathieke motie. Uiteindelijk gaan we er niet in mee, omdat ik denk dat het niet representatief is en te duur, maar dit soort oplossingen vind ik wel inspirerend. Dank u wel.

- 1950 De **VOORZITTER**: Anderen nog? Even voor de duidelijkheid: er kunnen 52 geldige stemmen worden uitgebracht vandaag. Dan open ik nu de stemming voor motie M27. 52 stemmen zijn uitgebracht.

Motie 27 'Pilot Provinciaal openbaar vervoer Texel', ingediend door SP.

- 1955 Motie 27 is met 6 stemmen voor en 46 stemmen tegen verworpen. Voor hebben gestemd: Partij voor de Dieren en SP.

De **VOORZITTER**: Dan breng ik nu in stemming motie m28, ingediend door Volt en de ChristenUnie, met als titel Opvang voor vluchtelingen. Is er iemand die hoofdelijke stemming wenst? Stemverklaring? Ja, dat zie de heer Mülder van D66.

1960

De heer **MÜLDER** (D66): Dank u wel voor het woord. Ondanks dat we dit een zeer sympathieke motie vonden, vinden, moeten we wel zeggen dat wij dit een verantwoordelijkheid vinden van de gemeenten. We willen niet te veel op die stoel gaan zitten. Met de verklaring van de commissaris daarbij zijn we er ook van overtuigd dat, als er bij de provincie wordt aangeklopt voor steun, dat die zeker zal worden verleend. Dus daar vandaar dat wij tegen zullen stemmen.

1965

De **VOORZITTER**: Nog anderen met een stemverklaring? Met een aantekening? Dan open ik nu de stemming voor motie M28. De stemming is gesloten.

1970

Motie 28 'Opvang voor vluchtelingen', ingediend door Volt en ChristenUnie.

Motie 28 is met 9 stemmen voor en 43 stemmen tegen verworpen. Voor hebben gestemd: Partij voor de Dieren, Volt, SP en ChristenUnie.

- 1975 De **VOORZITTER**: Dan gaan we naar motie M29, ingediend door Volt en de Partij voor de Dieren, met als titel Lobbyregister. Het woord is aan Statenlid de Weerdt van Volt.

Statenlid **DE WEERDT** (Volt): Dank u wel, meneer de commissaris. Wij willen de motie aanhouden. U gaf aan dat de motie overbodig is, omdat het in de Communicatiestrategie staat. Hij staat er niet in. Daarom agenderen we ook de Communicatiestrategie voor een volgende commissie Bestuur.

1980

Motie 29 'Noord-Hollands lobbyregister' maakt geen deel meer uit van de beraadslagingen c.q. besluitvorming.

1985

De **VOORZITTER**: Motie M29 is aangehouden.

- 1990 Dan gaan we naar motie M30, ingediend door Volt en D66. De titel is: Wat kan wel? Iemand die hoofdelijke stemming wenst, iemand stemverklaring of aantekening? Dan open ik nu de stemming van motie M30. 52 stemmen zijn uitgebracht. De stemming is gesloten.
- 1995 Motie 30 'PPLG - Wat kan wel', ingediend door Volt en D66.
Motie 30 is met 12 stemmen voor en 40 stemmen tegen verworpen. Voor hebben gestemd: D66, Partij voor de Dieren, Volt en SP.
- 2000 De **VOORZITTER**: Dan breng ik nu instemming motie M31, ingediend door JA21. De titel is Inzet op landelijke financiering van de verbinding A8-A9. Is er iemand die hoofdelijke stemming wenst? De heer Van den Berg van JA21, hoofdelijke stemming?
- 2005 De heer **VAN DEN BERG** (JA21): Nee, voorzitter, even een punt over de motie. Wij willen de gedeputeerde danken voor de toezegging dat wij een brief ontvangen met het resultaat van die inzet bij het Rijk voor de financiering van de genoemde verbindingen en wij willen bovenal ook het CDA en 50PLUS danken voor het mede-indienen, maar wij trekken hem wel in. Dank u wel.
- 2010 *Motie 31 'Inzetten op landelijke financiering verbinding A8-A9' maakt geen deel meer uit van de beraadslagingen c.q. besluitvorming.*
De **VOORZITTER**: Dat waren ze. En dan hebben we alle moties gehad die vanavond in stemming kunnen worden gebracht.
12. **Afscheid Statengriffier.**
- 2015 De **VOORZITTER**: Daarmee geven wij een vervolg aan onze vergadering. De draad die ik heb gekregen, die is bij Katja al gestopt en die gaat bij mij nu verder. Dat gebeurt niet zo vaak, dat je de controle uit handen moet geven. Maar wij zijn aangekomen bij agendapunt 12, dat is het afscheid van onze griffier. Vandaag nemen we afscheid van onze griffier, van mevrouw Bolt, maar eigenlijk kennen we je allemaal als Katja.
- 2020 Katja, er staat hier dat ik je moet vragen om naar het midden van de zaal te gaan. Durf je dat aan? Ja. Want namens Provinciale Staten zal eerst de voorzitter van de Werkgeverscommissie, de heer Klein, het woord voeren. Daarna zal ik jou nog even toespreken. Vervolgens zal jij zelf, als het goed is, ons ook nog wat vertellen. Maar vandaag sta jij even in het midden van de belangstelling. Ik geef graag het woord aan het heer Klein als voorzitter van de Werkgeverscommissie.
- 2025 De heer **KLEIN**: We gaan het wel officieel doen.
- 2030 Beste Katja, dan is nu toch echt het moment gekomen dat we afscheid van jou gaan nemen als griffier. Namens de Noord-Hollandse Staten wil ik je bij deze gelegenheid kort toespreken.
- 2035 Je hebt de Noord-Hollandse Staten als griffier meer dan acht jaar gediend. Daarmee ben je ook de langstzittende griffier van Noord-Holland, heb ik begrepen. En ik gebruik met opzet het woord 'gediend', want dat is een begrip dat heel vaak valt als we Statenleden vragen om jouw rol te beschrijven. Jij, en met jou natuurlijk ook het hele griffierteam, stond altijd klaar om Statenleden of commissieleden te helpen met raad en daad. Soms zichtbaar, maar ook soms onzichtbaar als stille kracht op de achtergrond. Je was er voor het Statenwerk, maar ook als er bij Statenleden omstandigheden in de privésfeer waren die het lastig maken om het werk uit te voeren.
- 2040 Je hebt in de acht jaar dat je als griffier hebt gewerkt met meer dan honderd Statenleden samengewerkt. En die Statenleden hebben allemaal zo hun gebruiksaanwijzing. Het zijn net mensen, misschien ietsje eigenwijzer. Maar ik heb je in al die jaren niet kunnen betrappen op ook maar één chagrijnige reactie. En je liet je ook niet gek maken als Statenleden vonden dat dingen met stoom en kokend water geregeld moesten worden. Jij deed als griffier je werk altijd zonder aanzien des persoons. Iedereen was even belangrijk voor je. En nieuwgekozen partijen spreken vol waardering over de ondersteuning die je hebt geboden bij bijvoorbeeld het inwerkprogramma en de trainingen bij hun start in de Provinciale Staten.
- 2045

2050 In je werk en met jouw ervaring als griffier in verschillende gemeenten wist je mensen ook te inspireren. Dat bleek ook bijvoorbeeld uit de opleiding vanuit ProDemos die jij in de zomer van 2022 samen met Arthur Raphet Meeng hebt begeleid. Je wist meerdere mensen te motiveren de politiek in te gaan. Een aantal daarvan zitten nu in deze zaal. Kijk eens, ik zie al handen omhooggaan. Namens hen extra dank voor je enthousiasme en bevologenheid.

2055 Als lid van de Werkgeverscommissie heb ik je ook meegemaakt als leidinggevende. En je deed het altijd op een heel warme en betrokken manier. En dat is ook belangrijk geweest, want jullie hebben de afgelopen jaren als team best veel meegemaakt, en ook jij persoonlijk.

2060 Beste Katja, namens alle Statenleden en commissieleden heel veel dank voor de manier waarop jij je stempel op de Noord-Hollandse griffie hebt gezet. Ik wil je ook persoonlijk bedanken voor de heel fijne samenwerking.

2065 Je gaat nu een andere weg in, in je professionele leven. Dat is spannend. Maar zoals wij je hebben leren kennen, denken we dat dit heel goed bij je past. We wensen je daar heel veel plezier en ook heel veel succes bij.

[Applaus]

2070 De **VOORZITTER**: Ja, Katja, toen we deze vergadering begonnen, zei ik nog: het wordt even wennen, want als je al bijna zes jaar commissaris mag zijn van deze prachtige provincie, vijftien jaar, en je hebt al die tijd een fijne collega naast je gehad, dan is dat even wennen. En ook nog heel bescheiden, want eigenlijk zei je: mijn afscheid, maak er maar niet veel werk van. We koppelen het even aan het eind van de vergadering. Maar ik moet zeggen: ik ben trots op deze Staten, want we lopen vandaag eigenlijk voor op schema. Dat is uniek. Maar we zullen maar zeggen, dat ligt ook een beetje aan de wijze waarop jij - jouw hand is voelbaar. Maar toch, wat ik u al zei, die gemengde gevoelens, dat meen ik wel. Want ik denk dat het namelijk heel fijn is als je als commissaris en griffier fijn samenwerkt, maar ook met de provinciesecretaris zo nu en dan een driehoek vormt, maar ook in duo-verband dat je op elkaar kunt vertrouwen. Dat moet u terug voelen in de wijze waarop wij proberen met elkaar leiding te geven, zou je kunnen zeggen, aan het hele proces wat achter de politiek plaatsvindt. Maar natuurlijk, ook vanaf deze plek gunnen we jou een ontzettend mooie, nieuwe toekomst buiten de Statenzaal.

2085 En volgens mij gaat dat zeker goed komen, want als ik het op een rijtje zet wat jij allemaal hebt gedaan: onderzoeker, financieel beleidsmedewerker, senior auditor, assistent-gemeentesecretaris, raadsgriffier in drie gemeenten, en uiteindelijk Statengriffier in de provincie Noord-Holland. En op een gegeven moment begon je een cursus counselor en psychosociaal therapeut. Toen zei ik: wordt het zo lastig in de politiek dat je nu al een training psychosociaal therapeut nodig hebt? Maar dat was echt niet zo, verzekerde Katja mij. Dat had niks met u te maken, maar alles met je carrière waar je mee verder gaat.

2090 Want wat misschien veel van de nieuwe Statenleden niet weten, Katja, is dat jij voor een heel groot gedeelte verantwoordelijk bent geweest voor de huidige organisatie van de commissies en het Presidium. Je begon hier acht jaar geleden, zoals de heer Klein net al zei, toen was Johan Remkes nog voorzitter, en je had een visie en een ambitie met het stroomlijnen van de commissies tot het efficiënt inrichten van aanmeldpunten en het implementeren van uniforme afspraken en werkwijzen. Daar heb je jouw professionele aanpak, maar ook jouw gedrevenheid, samen met het griffieteam, volgens mij gebracht tot waar we nu staan: naar een besluitvormingsproces, maar ook zoveel mogelijk een constante transparantie in de democratie van Noord-Holland. En ja, zelfs tot op de dag van vandaag, ook met dit afscheid, heb je, daar waar je kon, dan nog de regie genomen om het te organiseren. Maar het is toch goed om dat te zeggen, want diezelfde ambitie en die visie, die zag ik ook met de studie die je gedaan hebt naar je nieuwe toekomst. En dat is best een stap, dames en heren, als je uiteindelijk toch je baan opzegt en je hart volgt en dan ook nog wat hobbels tussendoor krijgt, maar die hobbels overwint en uiteindelijk vasthoudt aan je droom. Dat is mooi. En ja, het is zeker geen bedrog, deze dromen. Dus complimenten daarvoor. Want corona hebben we natuurlijk ook nog met elkaar meegemaakt. Ook een heftige periode. En ja, ik moet zeggen dat je er toch in geslaagd bent om samen met je team altijd het grote geheel in de gaten te houden en dat je jouw kennis, jouw

diepgaande kennis van de details, maar toch ook je sterke betrokkenheid bij het team, ook in de persoonlijke zin, dat is ook mij zeker opgevallen en dat geldt ook zeker voor het college.

2110 De teamleden van jou, ik denk dat die jou kennen als iemand die voor openheid zorgt, openstaat voor nieuwe ideeën en dat ook aanmoedigt bij mensen. Maar je was ook altijd bereid om te luisteren naar persoonlijke ontwikkelingen. Ik vond dat Eric het heel mooi formuleerde. Hij zei: je bent bij Katja in goede handen. Dat is denk ik een heel mooi compliment. Zeker ook voor de nieuwe uitdaging die je in je leven hebt gekozen.

2115 We gaan je heel veel succes en heel veel plezier wensen als psychosociaal therapeut, maar wellicht zien we je hier en daar ook nog wel in het openbaar bestuur terug, omdat je een tussentijds klusje oppakt of iets dergelijks. Dat zou zomaar kunnen gebeuren.

2120 Katja, volgens mij mag je trots terugkijken op die acht jaar. Een mooi team van professionals, dat laat je hier achter, ook voor de interim griffier die we vandaag hebben aangesteld. Heel veel succes ook met je eigen onderneming. Natuurlijk ook samen met je gezin hoop ik dat jullie daar nog heel lang van kunnen genieten. Ik ga je in ieder geval zeggen: ik ga je zeker missen.

2125 En ik ga je zo een bosje bloemen en een afscheidscadeau overhandigen. Maar dat is nog niet alles, want heel mooi dat PS en GS ook hun waardering willen laten zien voor wat jij hebt betekend en bij hoge uitzondering voor jou je gaan onderscheiden met de bronzen provinciale penning. Gefeliciteerd.

2130 *[Applaus]*

De **VOORZITTER**: En dan wil ik nu graag het woord geven aan jou, Katja.

2135 Mevrouw **BOLT**: Bedankt, Michel en Arthur allebei, voor de mooie woorden. Ik zal het niet te lang maken. Ik wil voornamelijk iedereen bedanken voor de fijne tijd die ik hier heb gehad.

2140 Allereerst natuurlijk een dankwoord aan alle Statenleden waar ik in deze periode en de afgelopen twee periodes mee hebt samengewerkt. Ik heb gezien hoe hard jullie werken aan een beter en aan het mooier maken van de provincie Noord-Holland. Meestal heb ik genoten van goede debatten. Soms duurden ze een beetje lang, maar meestal was het genieten. De sfeer en de onderlinge verstandhoudingen in de Staten van Noord-Holland zijn heel goed. Daar hebben we net ook nog een mooi voorbeeld van gezien. Dat is volgens mij iets om trots op te zijn. Het is ook niet overal vanzelfsprekend dat dat zo is. Door samen te werken kun je bijzondere dingen bereiken. En met al het moois dat jullie nog gaan bereiken voor de provincie Noord-Holland wens ik jullie heel veel plezier en natuurlijk ook heel veel succes.

2150 Dan wil ik me graag richten tot de werkgeverscommissies waar ik mee heb samengewerkt. Die zijn er in de afgelopen acht jaar in diverse samenstellingen geweest. In alle samenstellingen kon ik constructief overleggen met de leden van de Werkgeverscommissie. Er werd steeds goed rekening gehouden met het belang van de medewerkers van de griffie. Daar ben ik alle leden dankbaar voor. Ik hoop van harte dat deze goede samenwerking blijft bestaan, ook als ik straks niet meer hier ben.

2155 Dan Arthur, jou wil ik graag speciaal bedanken voor de fijne tijd. Ik vond het een eer om jou als commissaris te kunnen bijstaan in je rol als voorzitter van Provinciale Staten. Ik heb goede herinneringen aan alle vergaderingen waarbij we daar naast elkaar zaten. Soms elkaar wat influisterden, wat we niet delen. Ik ga dat heel erg missen.

2160 Ook wil ik leden van GS, drie verschillende provinciesecretarissen en alle ambtenaren die werken voor het college van GS bedanken voor de samenwerking. Je kunt in een griffie nooit alle expertises binnenhalen. Dus je hebt geregeld hulp nodig vanuit andere teams. Dus dank aan alle collega's van communicatie, van facilitair met ook de bodes, de medewerkers van financiën, van HRM, van juridische zaken en van alle andere afdelingen die zo kundig en betrokken hebben geadviseerd.

2165

2170 Dan natuurlijk een bijzonder woord van dank aan de collega's in het team Statengriffie. En wat een team. Een topteam. Ik heb nog nooit eerder in mijn loopbaan ergens acht jaar gewerkt. Ik ging altijd eerder weg, op zoek naar nieuwe uitdagingen. Misschien zegt dat iets over mij, heb ik niet zoveel zitvlees, maar het is nou eenmaal gelopen zoals het is gelopen. Dat ik bij de provincie Noord-Holland acht jaar heb gewerkt als Statengriffier komt voornamelijk door de saamhorigheid, de warmte en de professionele manier van samenwerken in het geweldige griffieteam. We hebben lief, maar – dat werd net ook al gezegd – helaas ook allerlei leed met elkaar gedeeld, maar we deden dat steeds echt met elkaar. Ik heb acht jaar lang elke dag met veel plezier en trots met jullie samengewerkt. Ik ga jullie enorm missen. Ik hoop dat we contact gaan houden met elkaar.

2175 Aan de Statenleden wil ik vragen: zorg alsjeblieft goed voor dit team. Wees zuinig op ze.

2180 En diezelfde vraag, om heel zuinig te zijn op dit superleuke team, stel ik natuurlijk ook aan Marcel van Dam, die vandaag als interim Statengriffier is geïnstalleerd. Van harte gefeliciteerd, Marcel, met een van de leukste banen die er bestaat in griffierland. Marcel en ik kennen elkaar overigens al jaren en ik laat het team en jullie als Statenleden in alle vertrouwen in zijn handen achter.

2185 Tot slot wil ik graag mijn gezin bedanken. Ze zijn er niet allemaal bij op dit moment, maar wie er niet bij is, luistert online mee en schuift later wel aan bij de borrel. Zoals jullie net al hoorden, heb ik de afgelopen jaren naast mijn toch soms best drukke baan een opleiding gedaan om me om te scholen tot psychosociaal therapeut. Dat betekende dat ik in mijn vrije tijd, in weekenden en in vele vakanties, uren zat te studeren en soms liep de stressen, omdat ik tentamens moest halen of over allerlei andere studiedruk me druk liep te maken. Mijn gezin heeft dat allemaal doorstaan en heeft me hier de ruimte voor geboden. Dank jullie daarvoor. Ik zal jullie vanaf nu niet meer lastigvallen in de groepsapp met de behaalde cijfers voor mijn studie.

2190

Dit gezegd hebbende, is het voor mij tijd geworden om nieuwe wegen in te slaan. Wellicht kruisen onze paden elkaar ooit nog eens. Het gaat jullie goed allemaal.

2195 *[Applaus]*

De **VOORZITTER**: Dank, Katja, voor die prachtige woorden.

2200 Hiermee zijn wij aan een eind gekomen van de vergadering, maar nog niet aan het eind van jouw afscheid. Zoals we hebben afgesproken, beneden in de Johan Remkeszaal staat een hapje en een drankje voor ons klaar. Daar kunnen we alle gelegenheid nemen om afscheid te nemen van Katja. U bent ook uitgenodigd om na afloop ook nog een hapje te eten. Dus er is goed voor u gezorgd.

2205 12. Sluiting

De **VOORZITTER**: Ik sluit hiermee de vergadering. De eerstvolgende Statenvergadering zal plaatsvinden op 13 mei hier in het provinciehuis. Ik hoop u straks allemaal even te treffen in de Johan Remkeszaal. Dank u wel.

2210 *Sluiting om 16.43 uur.*